

মৌচাক

অকণিহঁতৰ আলোচনী

গাড়ীৰ
নম্বৰ কেনেকৈ
দিয়ৈ?

বাকেশ শৰ্মা-
মহাকাশত ৭ দিন

মৌচাক

অকণিহঁতৰ আলোচনী

প্ৰথম বছৰ, দ্বিতীয় সংখ্যা, ১৫ মে'-১৪ জুন, ১৯৮৪

বাকেশ শৰ্মা-মহাকাশত ৭ দিন ধাৰাবাহিক উপন্যাস ॥ ২য় খণ্ড	২	জৌ-গেল	২৮
বণা ভালুক / ইন্দ্ৰকান্ত কাকী	৪	পেৰাচুট আৱিষ্কাৰৰ কাহিনী / অশোক আত্ৰেয়	২৯
মাছ-কিছ বাছ নহয় / কুসুম বৰদলৈ	১০	ছবি বা কবী	৩১
কবিতা		লুকা-ভাকু	৩২
ভালুপাঠ / প্ৰিয়দৰ্শনা দত্ত	১২	গাড়ীৰ নম্বৰ কেনেকৈ দিৱে ?	৩৩
মৌচাক / ইন্দ্ৰপ্ৰসাদ শইকীয়া	১৩	চিত্ৰলেখা	৩৪
অংক ভালপোৱা ন'বান্ধন / হেমন্ত বৰদলৈ	১৪	অকণিহঁত	৩৬
বিভিন্ন	১৫	মৰমৰ অকণিহঁত	৪০
ভেজৰ বা বজা / উমানন্দ বৰদলৈ	১৬		
ডাক্তৰ অহাৰ আগতে/ ডা° কিৰণ তামূলী ১৭		প্ৰকাশক : দিছেশ্বৰ তামূলী, কে. বি. ৰোড, যোৰহাট-১	
চিহ্ন-কাহিনী		ছপা : অলপ প্ৰিন্টিং ৱৰ্কছ (প্ৰাঃ) লিঃ, যোৰহাটৰ পৰা অকণিহঁতত মুদ্ৰিত।	
লটুকন	১৯	শিল্পী : চিত্ৰলেখা / ৰবীন্দ বৰুৱা / পৰেশ শইকীয়া	
মেজিক / বাপুলিয়াটী এম. হুচেইন	২০		
মৌমাৰিয়ে গুণ গুণায় কিয় ?	২৬	সম্পাদক : শান্তনু তামূলী	
নিজে কৰি চোৱা	২৭	দাম : তিনি টকা	

শিশু নবাই গুৰা মাৰেৰে পৰিচিত
এইবাৰ উজনী অগৰৰ বিভিন্ন
বিহতলীত চোপ বজাই এই দুই
ভায়ে হোলপাৰ বজাইছিল।
এইদোৰৰ নাম আকাশজ্যোতি
আৰু প্ৰকাশজ্যোতি বটৈ।

ফটো :
আজিৰাতিৰ আঁহৰে হাতৰিকা

বাকেশ শৰ্মা মহাকাশত ৭ দিন

মহাকাশ অভিযানে

অভিযান

মহাকাশ

প্রথম সংখ্যা মৌচাকত
‘তোমালোকৰ চিঠি পালে’ নামৰ
শিতান এটা খোলাৰ কথা আমি
কৈছিলোঁ। এই শিতানলৈ
তোমালোকৰ বহুতৰেপৰা চিঠি
পাইছে। বহুতো অকণিয়ে বাকেশ
শৰ্মাৰ মহাকাশ অভিযানৰ বিষয়ে
আৰু অধিক কথা জানিবলৈ
বিচাৰিছা। তোমালোকৰ চিঠিৰ
উত্তৰ বেলেগে বেলেগে নিদি
সকলোৰে বাবে বাকেশ শৰ্মাৰ
মহাকাশ অভিযানৰ বিষয়ে
প্রকাশ কৰা হ’ল।

ভাৰতীয় মহাকাশচাৰীক মহাকাশলৈ পঠোৱাৰ সিদ্ধান্ত হৈছিল ১৯৮০ চনৰ ডিছেম্বৰ মাহত। তেতিয়াৰ ৰুছ প্ৰেছিডেণ্ট ব্ৰেজনেভ ভাৰতলৈ আহোঁতে ভাৰত-ৰুছ মহাকাশ অভিযানৰ তেওঁ প্ৰস্তাৱ আগবঢ়াইছিল। ভাৰতে সেই প্ৰস্তাৱত সন্মতি জনায়। 'পৰন' নামেৰে আমাৰ দেশে সেই উদ্দেশ্যে ১'৭ কোটি টকাৰ এক অ'ৰ্চনি লয়। ভাৰতীয় বায়ু সেনাক দুজন মহাকাশচাৰী বাছি উলিয়াবলৈ দায়িত্ব ভাৰ দিয়ে। ২০০ জন অভিজ্ঞ বিমান চালকৰ মাজৰপৰা উইং কমান্ডাৰ বৰিশ মেলহোট্টা আৰু স্কোৱাড্ৰন লীডাৰ ৰাকেশ শৰ্মাক চূড়ান্ত পৰীক্ষাত বাছনি কৰা হয়। মেলহোট্টাৰ জন্ম লাহোৰত আৰু ৰাকেশ শৰ্মাৰ জন্ম প্যাতিয়ালাত।

মস্কোৰ নক্ষত্ৰ-নগৰ য়ুৰি গাগাৰিন ট্ৰেইনিং ছেণ্টাৰত তেওঁলোকৰ প্ৰশিক্ষণ আৰম্ভ হয়। ছয়জন আৰু ছয়টি মহাকাশযানত সন্মুখীন হ'বলগীয়া সকলো ধৰণৰ পৰিস্থিতিৰ ওপৰত তেওঁলোকক প্ৰশিক্ষণ দিয়া হয়। বিশেষ ধৰণৰ বিমানত উঠাই তেওঁলোকক 'ভাৰহীন' অৱস্থাৰ ওপৰত প্ৰশিক্ষণ দিছিল। শেষত মহাকাশলৈ যোৱাৰ আগদিনা ৰাকেশ শৰ্মাৰ নাম ঘোষণা কৰে। মহাকাশলৈ যদিওবা বৰিশ মেলহোট্টাই যাবলৈ নাপালে, ৰাকেশৰদৰে তেওঁ সম্পূৰ্ণ উপযুক্ত আছিল।

ৰাকেশ শৰ্মা আৰু তেওঁৰ দলে কাম কৰা মহাকাশ গৱেষণাগাৰটোত প'চটা কোঠালী আছিল। মূল কোঠাটোত আছিল বৈজ্ঞানিক যন্ত্ৰ-পাতি আৰু তেওঁলোকে তাতেই খোৱা আৰু শোৱা কৰিছিল। কোঠাটোত এখন মেজ, পানীৰ ব্যৱস্থা, শোচাগাৰ আৰু শোৱাৰ খাট আছিল। খাটবোৰ বেৰত সংযুক্ত।

মহাকাশত থকা দিনকেইটাত খাবলৈ আমাৰ দেশৰপৰা মহাকাশচাৰীজনলৈ নিৰামিষ পোলাও, আলু চ'লে আৰু চুজি হালোৱা বনাই পঠাইছিল। ৰুছদেশৰপৰা তেওঁলোকৰ মহাকাশচাৰী দুজনলৈ ১০০ বিধ আহাৰ পঠাইছিল। ৰাকেশৰ লগতে ৰুছ মহাকাশচাৰীকেইজনেও লুপতুপীয়া হালোৱা, পোলাও বৰ তৃপ্তিৰে খাইছিল। এই খোৱা বস্তুবোৰ চুঙাপিঠাৰ দৰে কৰি সৰু সৰু আকাৰত ছেলোফেন

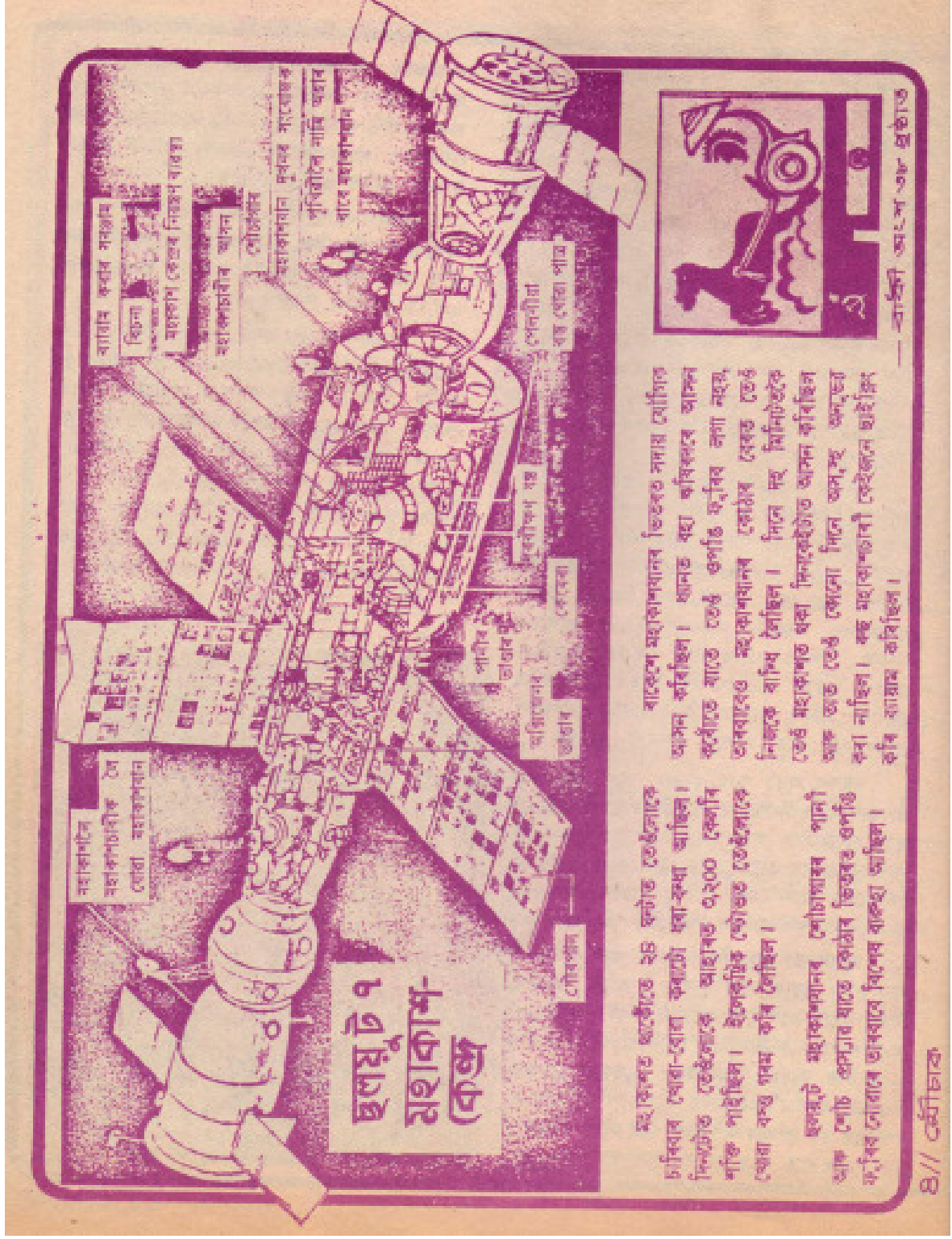
কাগজেৰে মোৰিয়াই পঠোৱা হৈছিল। কাৰণ, মহাকাশযানৰ ভিতৰত মাধ্যাকৰ্ষণ নথকাৰ বাবে সকলো বস্তু ওপৰি ফুৰে। বস্তু মূৰলৈকে বান্ধিবই নোৱাৰি। মহাকাশযানৰ ভিতৰৰ কোঠাত সকলো বস্তুকে বান্ধি থ'ব লগা হয়।

ৰাকেশ মহাকাশলৈ প্ৰধান মন্ত্ৰী ইন্দিৰা গান্ধী, ৰাষ্ট্ৰপতি জাইল সিং, প্ৰতিৰক্ষা মন্ত্ৰী ভেংকটাবামনৰ ছবি আৰু মহাত্মা গান্ধীৰ শ্মশান ৰাজঘাটৰপৰা এমুঠি মাটিলৈ গৈছিল।

মহাকাশ-গৱেষণাগাৰত থকা সাতটা দিনত ৰাকেশ আৰু লগৰ মহাকাশচাৰী প'চজনে ২৪ ঘণ্টাৰ নঘণ্টা সময় টোপনি যোৱাৰ বাহিৰে গোটেই সময়ছোৱা গৱেষণাৰ কামত ব্যস্ত আছিল। শোৱাৰ সময় হোৱাৰ লগে লগে তেওঁলোকে নিজকে বিচনাৰ সৈতে বান্ধি টোপনি যায়। বান্ধি নল'লে টোপনিতে ওপৰি ফুৰিব লাগিব। নঘণ্টা টোপনি যোৱাৰ পাছত তেওঁলোকে সাৰ পায়। শাই উঠি এঘণ্টাৰ ভিতৰতে খোৱা-বোৱা শেষ কৰে।

মহাকাশযান অতিমুখে - ৰাকেশ শৰ্মা, য়ুৰি আলিছেভ আৰু গেনাডি ট্ৰেকালভ

ছলয়ুট ৭ মহাকাশ- কেন্দ্র

মহাকাশত ছলয়ুটে ২৫ ঘন্টাত তেইলোকে
চলিবার খোঁরা-বোঁরা কবচটো ধরা-কথা আছিল।
লিনয়টাত তেইলোকে আহাৰত ৩২০০ কেজিনি
শক্তি পাইছিল। ইলেকট্ৰিক কোঁতত তেইলোকে
খোঁরা বস্তু গৰম কৰি লৈছিল।

ছলয়ুটে মহাকাশযানৰ শৌচাগাৰৰ পানী
আৰু শৌচ প্ৰস্ৰাৱৰ যাত্ৰাত কোঁঠাৰ ভিতৰত ওপৰিও
ফুৰিব নোৱাৰে ডাকৰাৰে বিশেষ ব্যৱস্থা আছিল।

বাকেশে মহাকাশযানৰ ভিতৰত সদায় যোগিত
আসন কৰিছিল। যানত বহা কৰিকৰে আসন
কৰোঁতে যাতে তেওঁ ওপৰি ফুৰিব লগা নহয়,
ডাকৰাৰেও মহাকাশযানৰ কোঁঠাৰ বেৰত তেওঁ
নিজকে বাঁধি লৈছিল। দিনে মহা যিনিটতকৈ
তেওঁ মহাকাশত থকা লিনকেইটাত আসন কৰিছিল
আৰু তাত তেওঁ কোনো দিনে অসুস্থ অনুভৱ
কৰা নাছিল। বহু মহাকাশচাৰী কেইজনো ছাইক্লিন
কৰি ব্যায়াম কৰিছিল।

— বাকশি আৰু ৩৮-৩৯-৩৯-৩৯

ধাৰাবাহিক উপন্যাস

বঙ্গা ডালুৰ

ইন্দুকান্ত বৰুৱা

স্থলান্তিত থোমি থাকোঁতে মীমাংসাত হাতৰপৰা সিহঁতৰ বগা পুতলা ডালুকটো ছুটী তয়লপা মানুহে জোৰ কৰি গৈ গৈ। তাকেই বিচাৰি ওলাল অজয়, বিজয় আৰু মলয়। মীমাংসাত সিহঁতে গম পালে যে, এখন এম্ব্লেছেডৰ গাড়ীলৈ মানুহ দুটা আহিছিল। মলয়হঁতে টেক্সি ছেঁপিলে গৈ গম পালে যে, সেই টেক্সিখন হ'ল ASZ 4095। সিহঁতে সেই গাড়ীখনৰ ড্ৰাইভাৰক যেতিয়া ধৰ্ম কৰিলে —

দুই

: মই বাইজিনোৱেই ভাইটি। ড্ৰাইভাৰ ক'লে।

: আটকোৱা আটক একো নহয়। পুৱা ২৪ ঘণ্টা আমাৰ লগত থাকিব লাগিব আপুনি। ড্ৰাইভাৰে ইহি বাৰি গাড়ীৰপৰা নামিল। সিহঁত চাৰিও ৰেইকেন্টৰ কেবিন এটাত সোমাল। বেটাৰে সিহঁতক চাহ পৰিবেশন কৰিলে।

চাহত সোমো এটা বাৰি অজয়ে ড্ৰাইভাৰক সুধিলে : ড্ৰাইভাৰমা, আপুনি পৰমানন্দ প্ৰসাদক চিনি পায়নে ?

: চিনি পাওঁ। ভাঙলৰে চিনি পাওঁ। তেওঁ গুৱাহাটীৰ এজন বনীলোক। সকলোৱে চিনি পায়।

: বৰটো দেখিছে ?

: বৰটো দেখা নাই। কিন্তু তেওঁৰ চিনেমা-লৈ দেখিছোঁ। অসমী টকীজ। এম, কে বোতত আছে।

বিজয় আৰু মলয়ে একাত্ৰবনে অজয় আৰু ড্ৰাইভাৰক কথা-কতকা ওচি পাৰিল। সিহঁতে অজয়ৰ বুৰি দেখি নলে মনে বিজয়ৰ বাহিলে।

: ম' — অজয়ে কিবা মনত পৰাৰ লগে ক'লে : যোৱাকালি তিনিমান বজাত আপোনাৰ টেক্সিত দুজন মানুহ উঠিছিল নহয় নে ? এখন ডব আৰু বগা গৰোমত পিন্ধিছিল। আনজন টকলা বুৰ, চাপৰ।

ড্ৰাইভাৰক বুৰ-কিছু সময়ৰ বাবে শেতা পৰি গ'ল। চাহ এলেক খিচি ক'লে : যোৰ মনত নাই। উঠিব পাৰে। বচত মানুহ উঠে যোৰ টেক্সিত।

সিহঁতে বুজিলে, ড্ৰাইভাৰে কথা লুকোচাৰ বিজাৰিছে। কিছু সময় সকলো নিৰৱে ব'ল। অজয়ে আত্মবৃত্ত লৰ এৰিলে : আপুনি কথাটো লুকুৱাব বিজাৰিছে; কিন্তু আমি সকলো ঘটনা জানো। নিজ চকুৰে দেখিছোঁ। সিহঁতে এটা বগা ডালুকৰ পুতলা আপোনাৰ গাড়ীত তুলিছিল।

ড্ৰাইভাৰে ভৱতে কোচৰোচ খালে আৰু ইফালে সিফালে চাকটল বহিলে।

অজয়ে অনুমান কৰিলে, ওচা ব'লাই ড্ৰাইভাৰক বেছ ভাব খুৱাইছে; সেই দেখি সি একো ক'বলৈ বিচৰা নাই।

দি ক'লে: আপুনি সিহঁতক ভয় কৰিব
নানাগে। সকলো ঘটনা আনাক বুজি কওক।
: সিহঁতে বোক নাৰি পেলাব ডাইটী।
জুইতাৰ কন্দনানু হ'ল।

: আৰি আপোনাক বন্ধা কৰিম। সকলো
কওক। সিহঁতে পুতলাটো পৈ ক'লে: পৈছিল?
আপুনি জামি থওক যে সেই পুতলাটো সাধাৰণ
পুতলা নহয়। জাপানৰপৰা অনা পুতলা।
পুতলাটোৰ আনিক হ'ল—পৰমানন্দ পুসান।
আৰু মূলা দুহেজাৰ টকা। আৰি এতিয়া তাৰেই
অনুপস্থানত আছে।

: নই ক'ব পাৰে? কিন্তু যদি সিহঁতে
মোক ধৰে?

: সেই ভাব আঁতৰি ওপৰত।

: ঠিক আছে তেনেহ'লে, — জুইতাৰে
ক'বলৈ মূৰ বেজিলে; কিন্তু তেনেতে কেইটাৰ
এজন তালৈ সোমাই আহিল।

ইয়াত কথা পত্ৰ নিৰাপৰ নহয় সেৰি
অজৰে ক'লে: বনক, পৰম হ'ল। গাড়ীতে
কথা হ'ল।

: চাহৰ পইচা দিয়াৰ পিছত সিহঁত উঠিল।
জুইতাৰে গাড়ী চলাই দিলে। কিন্তু মূৰ ঘোঁৰাৰ
পিছত অজৰে জুইতাৰক ক'বলৈ দিলে।

দি ক'বলৈ বহিলে: সিহঁতে পুতলাটো
কাঢ়ি আনি বোনা এটাত তৰালে আৰু মোক
শৰাইঘাটৰ পিনে টেকি চলাবলৈ আদেশ দিলে।
পুতলাৰ কথা কাকো ভুলতে বক'বলৈ হুঁচিয়াৰ
কৰি দিলে। বুধৰপৰা কথা ওলালে মোক
সিহঁতে নাৰি পেলাব। সিহঁতৰ কাণ্ড-কাৰখানা
সেৰি ভয়তে মোৰ হাত-ভৰি লুকাৰ। সিহঁতে শৰাই-
ঘাটৰ ওচৰত গাড়ী বন্ধাবলৈ ক'লে। নই সিহঁতৰ
কথাকতে কান কৰিলো। দুয়ো বোনাটো লৈ
নলতৰ গছৰপৰা তললৈ নামি গ'ল। নই গাড়ী
লাহে লাহে চলাই আঁৰ চকুৰে চাই দেখিলো
যে, সিহঁত বেল নাইনৰ সিকালে থকা জুপুৰি
খন এটাত সোমাইছে।

: আপুনি আমাক সেই জুপুৰিটো সেৱুৱাই
দিব পাৰিবনে? — অজৰে সুধিলে।

: নিশ্চয় পাৰিব, কিন্তু

: আপুনি ভয় কৰিব নানাগে। সেই
বাটেৰে হাজাৰ হাজাৰ গাড়ী অহা-যোৱা কৰি
থাকে। তেনে ক্ষেত্ৰত কোনে আপোনাক লগে
কৰিব?

: ভাল কথা! গাড়ী ঘূৰাওঁনেকি?

: বনক, এনেকুৱা কানত পৰম কৰিব
নোৱাৰি।

কথাকতে কান হ'ল। ল'কাৰোৰৰ গালে
সেৰি জুইতাৰৰ বুকুলৈ হাত আছিল আৰু
বনে বনে জোৰাংচোৱা কানটো সেৰিবলৈ পাম
বুলি ভালেই পালে। ইমান দিনে সি ছিনে-
মাতৰে এইবোৰ হোতা দেখিবলৈ পাইছিল।
সি ভীৰু গতিৰে গাড়ী চেকুৰাবলৈ ধৰিলে।

বাঁচত বলছে ক'লে : ঘৰত আমি কাকো
একো কোৱা নাই। মা-পেটুতাইতে চিহ্ন
কৰিব পাৰে।

: এতিয়া বহুহে থাকিছে। বাৰবান বছৰত
ঘৰ পাহৰি। অজয়ে ক'লে।

তিনিও বনে বনে ব'ল। বিজয় আৰু
মলয় অজয়ৰ বুৰি সেপি লটুটকৈ তবৰ মানিলে।

অজয় আৰু বিজয় অজয় ভাই-ককাই। চেয়েবা
প্ৰায় একে। বিজয় অজয়তকৈ কেই নিমিট-
মানৰহে সৰু। সি অজয়তকৈ অলপ বীণো।
সিহঁতৰ মাক-পেটুতকৈ কমেও এঘন অধ্যাপক।
মলয়ৰ পেটুতকৈ বেচ এটাৰ একাট্টে ট।

পৰাইবাট বন্য পোৱা হেৰি অজয়ে জুই-
তাৰক ক'লে : আপুনি গাড়ীখন পোনে পোনে
মলয়ৰ নিপাহৰি লৈ বনক। সিকালৰপৰা আৰোঁতে
গাড়ী বেয়া হোৱাৰ হৰে ঠিক সেইবিনিমিতে
গাড়ী বাৰিৰ আৰু আপুনি বনেট বুলি গাড়ীখন
চোৱাৰ চপেৰে আমাক বকচি দেখুৱাই দিব।

জুইতাৰে মূৰ বুৰিয়ালে আৰু গাড়ী মলয়ৰ
মাজেৰে চলাই দিলে। বিজয় আৰু মলয়ে
ৰোঁপাহ পন্থাই বিশাল ব্ৰহ্মপুত্ৰলৈ চাই থাকিল।
মলয় পাৰ হৈ অলপ আঁৰলপৰা সি গাড়ী বুৰালে।

আৰোঁতে অজয়ে তুৰিলে : আপোনাৰ
নাকটো বা কি আছিল? জুইতাৰ জুইতাৰা
কৈ ভাল নাসাৰে।

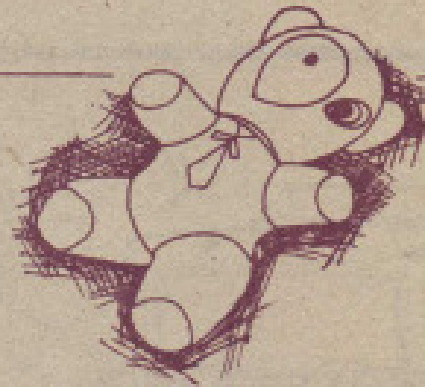
: হাঃ হাঃ হাঃ—সি হাঁহি উঠিল আৰু
ক'লে—মোৰ নাম পূৰ্ণ বহাদুৰ ছেত্ৰী।

: বৰ্জিয়া। এতিয়াৰপৰা আৰু আপোনাক
পূৰ্ণৰা বুলি মাতিব। অৱশ্যে বজা-মলয়ে ভুলতে
জুইতাৰপৰা ওলাব পাৰে। বেয়া নাপাৰ।

: হ'ব হ'ব। সি ক'লাকিলে।

মলয়ৰ ইপাৰ পোৱাৰ লগে লগে কোৱাক-
মৰে কাম হ'বলৈ ধৰিলে। হঠাতে গাড়ীৰ
ইঞ্জিন বন্ধ হ'ল আৰু আপোনা-আপুনি গৈ
একদমত গাড়ী বৈ ব'ল। চাবিও নাছিল। জুই-
তাৰে বনেট বুলি ইঞ্জিন পৰীক্ষা কৰিবলৈ
ধৰিলে।

: শৌচটো জুপৰি ঘৰ দেখিছানে? ঘৰটো

বেৰত বজা কাপোৰ ঘেঁৰা আছে।

তিনিওজনে মজনা ভাও জুৰি সেইপিনে
চালে। এটা জুপৰি ঘৰৰ বেৰত টিকেই বজা
কাপোৰ বেনা আছিল।

: জেভেই সিহঁত সোমাইছিল।

: জুপ হোৱা নাইতো?

: একখন হোৱা নাই। ঘৰৰ পিছফালে
মলয়ৰ এটা আছে। নাই? ঠিক পিছফালে
চোৱাচোন।

: হ'ব, মলয়ৰ এটা আছে।

: এতিয়া? মলয়ে অজয়ৰ বুৰিলৈ চালে।

অজয়ে কিবা ভাবি আছিল। সি বিজয়,
মলয়ক সেই পিনে চাই থাকিবলৈ নামা
কৰি ক'লে : আৰু ইয়াৰপৰা মলয়, নিপাহৰ-
পৰা জ্বলৈ যাঁব লাগিব।

বনেট নবাই সৰুসো গাড়ীত উঠিল।
গাড়ী আকৌ চেঁকুৰিবলৈ ধৰিলে।

অজয়ে ক'লে : আপুনি গাড়ীখন বহীৰ
ইজনে বাৰি আমাৰ বাবে বাট চাব। যদি
কিবা বিপদ দেখে, তেনেহ'লে হৰ্ণ বজাব।

জুইতাৰে মূৰ লবালে। এখন লোকানৰ
ওচৰত টেকি ব'ল। তিনিও মানিৰ আৰু বহীৰ
পিনে খোজ দিলে। সিহঁতে কান টিৰ কৰি
আগবাঢ়িল। কিছুদূৰ যোৱাৰ পাছত সিহঁতে
সেই জুপৰিটো দেখিলে।

অজয়ে ক'লে : তহঁত দুটা এই পান-
লোকানখনত বহি অচা-মোৱা কৰা মানুহৰ ওপৰত
চেঁকু বাৰিবি। সেই ওজা দুটা হঠাতে এইফালে
আহিব পাৰে। যদি কিবা বিপদ-আপদ হ'ব

জেনেহ'লে তইতে ভূপেন হাজৰিকাৰ “কপিলী
কপিলী বাংলালী ছোৱালী” বীভটো গানি। মজে
ভাকেই গাম। এনে কৰিলে কোনেও আনক
সন্দেহ নকৰিব।

বিজয় আৰু মলয়ে নুব জোকাৰি সন্দতি
মনাবে। অজয় ভূপুৰিৰ পিনে বাওনা হ'ল।
বিজয় আৰু মলয় পান্দোকাৰনতে ব'ল আৰু মল
পইছাৰ ভালবুট তিনি বাটলৈ ধৰিলে।

ভূপুৰিটো পাই অজয় ধমকি ব'ল।
ভূপুৰিৰ ভিতৰত কেইটামান ল'ৰা-ছোৱালী
কালি আছিল আৰু এজনী বিহাৰী ভিৰোভাই
নিঠক মাৰধন কৰি গালি পানি আছিল।
মজয় একেকোৰে ভিতৰ সোমাই ক'লে : আবে
দিদি, ইহঁতক কিয় পিটুছ ?

এজন অচিনাকি ল'ৰাক দেখি ভিৰোভা-
জনীয়ে বহুদন্ত খালে।

অজয়ে ভক্তানিকে ক'লে : তই মোক
চিনি পোৱা নাই হ'বলা। মই তোৰ মনৰ
মানিকৰ ল'ৰা। সি মায়ে-মৰয়ে আমাৰ লোকা-
নত কাম কৰে। সি মোক এবাৰ নাতিছিল।
সেই লৈমি আছিলো। ভাইয়া ঘৰত নাই নেকি ?

এতিয়াহে তই মনপ ল'ৰা হ'লে।
মায়ে-মৰয়ে মূগ এটা দি ক'লে : বৈঠো ভৈয়া,
মই তোকে চিনি পোৱা নাছিলো। তোৰ ভৈয়া
লাল'না ক'ত গৈছে। কালি ৰাতিৰপৰা একো
ধৰন নাই। কেখনা ঘৰত পাবলৈ একো নাই।
ইহঁতে কাট কাট বুনি মোক ভূপুৰ কৰিছে।

: ইহু ইহু কেনেকুৱা মানুহ। হেইয়া ল
বিভ কপীয়া। সি লোপৰপৰা টকা উলিয়াই
ক'লে : নৰা বৰা ল'ৰা-ছোৱালীক ভোক্তা ৰাখিব
লাপাই নহয়।

ভিৰোভাজনীয়ে টকা ল'বলৈ লাগ কৰিলে।

: ল'ৰা ভাইয়া আহিলে কৰি, তোৰ
মানিকৰ ল'ৰাই দিছে।

ভিৰোভাজনীয়ে টকা লৈ চান্দাৰ কৰিলে :
তোৰ বৰ এহুদান আখিৰ বেটা। থৰীবৰ ঘৰত
আহিছ, কি তোক দিম ?

: তই যি দিবি তাকেই ৰাই বাম আছি।

: ব, মই লোকাৰপৰা চাহ আনিম।

তই ভূপুৰিৰপৰা ওলাই গ'ল।

অজয়ে ইমানপৰে এইটোকে বিচাৰি
আছিল। সি সেই চেপতে চাৰিওপিনে চাই
ল'লে। কিন্তু তাত নৰা চিনৰ বাকচ এটা,
সেতেনা বিছনা আৰু দুটামান বাচন-বৰ্তনৰ
বাহিৰে একো নাছিল।

ইতিমধ্যে তাক দেখি তাত থকা ল'ৰা-
ছোৱালী চাৰিটাই নিকৰে তেনা লাগি চাই
আছিল। সি আটাইতকৈ জড়ৰজনী ছোৱালীক
হুপিলে : তোৰ নাম কি ?

: দুৰ্গা।

: দুৰ্গাকালি ইয়াত তোৰ বাৰাৰ লগত
কোন আহিছিল?

: হুছেইন চাচা।

: আকি তোৰ বাৰা গম্ভা আছে নহব?
মুৰত চুলি দাই? মুৰত দাপ আছে?
তাই মূৰ দুপিৰালে।

: কালি তোৰ হুছেইন চাচাই কি আনি-
ছিল?

: ভালু! ইতলা বড়া হুবেল ভালু। মোৰ
দৰ ভৰ লাগিছিল।

: তই কেনেকৈ দেখিলি?

: হই বনে মনে দেখিছিলোঁ।

: বতিয়া ক'ত আছে ভালু?

: কি জানি।

অহায়ে বুজিলে যে বগা ভালুক ইয়াত
অনা হৈছিল আৰু বাতিৰ ভিতৰতে দেখিচোঁ
ইয়াৰপৰা অনা হাইটলৈ লৈ গৈছে।

তিবোস্তানলীয়ে চাহ কটী লৈ সোৱাই
আছিল। অহায়েক ধৰলৈ দিলে। ল'ৰা-ছোৱালী-
কেইটাকো বৰ্তী-চাহ ভগাই দিলে। সিহঁতে
ধাৰলৈ ধৰিলে। অহায়ে দাত দিলে: আজ্ঞা
মিদি ভাইয়াৰ আচলি নাম কি?

: লৱন মূলে।

: অ'অ' মনত পৰিছে।

অহাৰ বহাৰপৰা উঠিল। আজ্ঞা মিদি
মই নাহি। ভাইয়া আহিলে কৈ বিৰি আনাৰ
বগা ভালুক হেৰাই গৈছে।

: কেইজা বগা ভালুক? তাই হাৰবাৰ
হৈ গুৰিলে।

: তই কৈ দিবি— সি লুকলো আছে। অহায়ে
ধাৰিলে। ওলাই আহিল।

সি বাস্তাত উঠাৰ লগে লগে টেক্সিৰ
চৰ্ণ গুলিলে পালে। পান-সোকাবত বৈ বগা
নিজৰ আৰু মনলো চমকি উঠিল। তিনিও
হৰমুকৈ টেক্সিৰ পিনে দৰ দাৰিলে।

টেক্সিৰ ওচৰ পাই দেখিলে যে, পুৰুষ
বাড়ী বনত এখন মানুহক গৰাবাৰি বৰি
আছে আৰু সি মুকলি হ'বলৈ চেষ্টা চলাইছে।
সিহঁতৰ চাবিওপিনেআনুহ পোট ধাৰলৈ ধৰিছে।

: কি হ'ল পুৰুষ? সিহঁতে চিকিৰি
গুৰিলে।

: এই মানুহটোৱে মোক চাকু ধাৰি
গুৰিছিল।

অহায়েতে লগৰাৰি মানুহটোক ধৰিলে
আৰু মোক-বুলনকৈ বাড়ীত তুলি ল'লে।

(অহায়েলৈ)

দেখাত এন্ধুৰ যেন লগা নাইনে?
আল চৈং দুটা চুটি-দেখাত
কেংগাৰু যেনো লাগে।
ঠিকোঁই ধৰিছা-ইয়াৰ নাম
এন্ধুৰ-কেংগাৰু। ই হ'ল-
কেংগাৰু পৰিয়ালৰ সৰাকোঁকৈ
সৰু জাতৰ কেংগাৰু।
অষ্ট্ৰেলিয়া মহাদেশত পোৱা
এই অন্ধুৰিধ অতি
লাজহুৰীয়া।

মৌচাক//২

মাছ-কিন্তু মাছ নহয়

উঁৱলি যোৱা কিতাপ আৰু কাপোৰৰ
জাপত পোৱা পোক এবিধকো মাছৰ
শাবীত ধৰা হয়। ভাবিলে আচৰিত যেন
নালাগেনে ?

তৰা মাছ

মাছ বোলোতে
পানীত থকা শীতল
থকা প্ৰাণী বিধকে বুজোঁ। কিন্তু
মাছো আছে যিবিলাকৰ পিছত 'মাছ' শব্দটো লাগি
থাকিলেও কিন্তু মাছ নহয়।

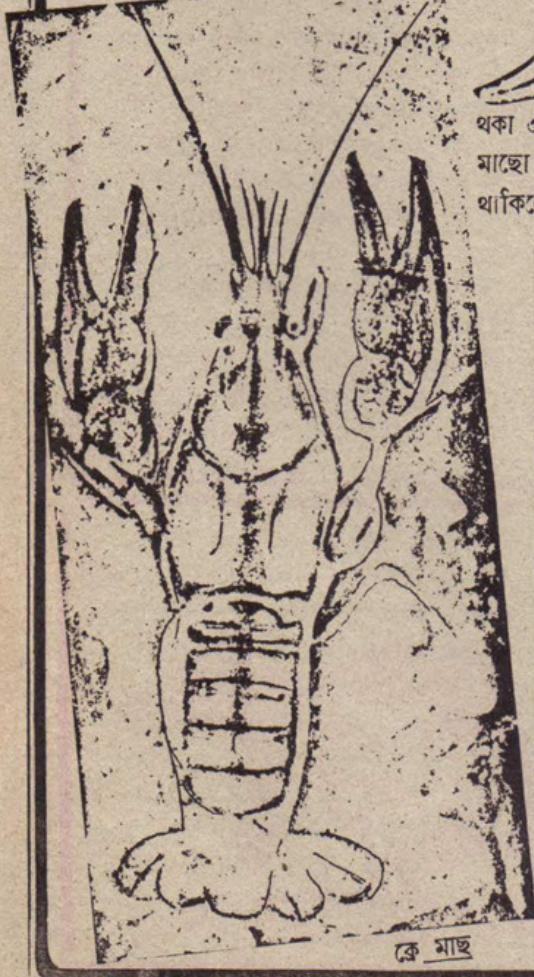
সমাধাৰণতে আমি
তেজৰ কণীট
এনে কিছুমান

ইহঁতৰ নাম হ'ল— জেলী, ক্ৰে, কপালী, খোলা,
কাটল আৰু তৰা মাছ।

জেলী মাছ দেখাত ওভোতাই খোৱা বাটিৰ দৰে।
এতিয়াৰপৰা প্ৰায় পাঁচশ নিযুত বছৰ আগতে
সাগৰত জীৱ সৃষ্টিৰ আৰম্ভণিৰ সময়তে জেলী
মাছৰ জন্ম বুলি কোৱা হৈছে। সবভাগ জেলী
মাছৰ খাদ্য সাগৰত হোৱা প্লেংকটন জাতীয়
উদ্ভিদ। অৱশ্যে মিছা মাছ (Lobsters) আৰু আন
সৰু সৰু মাছো ইহঁতৰ খাদ্য। কিন্তু বহু সৰু সৰু
মাছেই আকৌ জেলী মাছৰ বাটিৰ দৰে অংশৰ
তলত নিজৰ বাসস্থান কৰি লয়।

ক্ৰে এবিধ সৰু সৰু কেঁকোঁৰাৰ দৰে খোলা থকা
মাছ। ইহঁতে খবসেয়াতা জান-জৰ্ৱাৰ তলত গাঁত
খান্দি তাতে বাস কৰে। ক্ৰেৰ গাৰ আৱৰণ মোটোহা।
পাঁচযোৰকৈ ঠেং আছে। পচা ঘাঁহ-বন আৰু
পানীত পেলাই দিয়া মৃত জীৱ-জন্তুৰ শৱদেহ
আদি ইহঁতৰ খাদ্য। ফিছাখনৰ সহায়ত ক্ৰেই
বেগাই পানী ফালি যাব পাৰে।

ছিলভাৰ বা কপালী মাছ ডেউকাহীন এবিধ
কাঁটহে। ইহঁতৰ পেটৰ তলত গাহৰীৰ নোমৰ

ক্ৰে মাছ

জেলী মাছ

ছিলাভাব বা কপালী মাছ

দৰে তিনিষোৰ নোম আছে। বাসস্থান প্ৰধানকৈ সেমেকা অণ্ডল, বিশেষকৈ পুৰণি কিতাপ-পত্ৰ আৰু বহুদিন পৰি থকা কাপোৰৰ জাপত। সিবিলাকেই সিহঁতৰ খাদ্য।

খোলা মাছ কোমল দেহী। বাসস্থান— নৈ, জান-জুৰি, হ্ৰদ, সাগৰ আদি। শামুক, শংখ, আদি খোলা মাছৰ শাৰীত পৰে।

কাটল মাছ উপকূল অণ্ডলৰ আশে-পাশে যথেষ্ট পৰিমাণে পোৱা যায়। সাগৰীয় জেঁৱাৰে প্ৰতিবাৰতে সৰু সৰু জন্তুৰ খোলা কিছুমান পাবত পেলাই থৈ যায়। কাটল ব'ন নামেৰে জনাজাত এই খোলাৰ ভিতৰ অংশ চৰাইৰ খাদ্য। কেকোঁবা, মিছা মাছ, সৰু সৰু কোমল দেহী জন্তুৱে কাটল মাছ খাই জীয়াই থাকে।

পাঁচখন বাহুৰে দেখিবলৈ তৰা এটাৰ দৰে হোৱা গতিকে তৰা মাছক সাধাৰণতে সাগৰৰ তৰা বুলিহে কোৱা হয়। কেকোঁবা, মিছা মাছ আদি ইহঁতৰ খাদ্য।

—বদল ববদলৈ

ডাল পাওঁ

ডাল পাওঁ মই
চৰাই দেখি
ডাল পাওঁ মই
জোনাকী লেখি ।
ডাল পাওঁ মই
চিন্তা উৰায়
ডাল পাওঁ মই
ভাওনা চায় ।
ডাল পাওঁ মই
বেদুন ফুটায়
ডাল পাওঁ মই
জলফাই থায় ।
ডাল পাওঁ মই
থেদা-থেদি কৰি
ডাল পাওঁ মই
পুতলা খেলি ।

— প্ৰিয়স্বদা দত্ত
২য় শ্ৰেণী, গোলাঘাট

মৌচাক

ইন্দ্ৰ প্রসাদ জইকীয়া

বৰ মিঠা মৌচাক ক'ত বাক পায়
মৌ-গুটি কলো উৰে—চাবাচোন সোণাই,
দুৰ্গিৰ ফুলে ফুলে গাঁত জুৰি জুৰি
মনৰ বঠেৰে আনে মৌ চাব কৰি
সেয়া যতনাই ধৰাই চাকৰ কোলাত
মৌ-চাক সেয়ে জানা সেউজী থকাত ।

বিদ্যাদান, মহাদান জানো সকলোৱে
তথ্যাপ নকৰে? কষ্ট সময় থাকোতে,
পাখি লগা কাড় হৈ সময় উৰিছে
জীৱন-সংগ্ৰহ একেদৰেই হুৰিছে,
এইটো জীৱন জানো কেঁতয়াবা পাবা
মৌ-গুটি চাই চাই শিকনি লভিব।

প্ৰেমৰ বিহনে জানো কিবা ফল পায়
নেপায়, নেপায় সোণ—জানিবা সদায়
মৌ-গুটি হৈ উৰি জ্ঞান-বস চোৰা
জীৱন মৌচাক হ'ব—নহ'বনে কোৱা ?

মহান হৈয়ো সাধাৰণ !

এই পিতৃানত তোমালোকলৈ কেইজন-মান বিপ-বিখ্যাত ব্যক্তিৰ জীৱনত খটা আচৰিত যেন লগা কিছুমান সৰু সৰু ঘটনাৰ কথা লেখিব জীয়েকসকল বৰবৰৈয়ে। তেখেত বহু বছৰৰপৰা বিভিন্ন মইনা পাৰিজাতৰ লগত জড়িত।

অংক ভালগোৱা ল'ৰাজন

নিউটন। বিজ্ঞান জগতত যাৰ নাম চিৰস্মৰ্থমায়া, সেই নিউটন কিন্তু একেবাৰে সাধাৰণ মানুহ আছিল। সাজ-পোছাক, চলন-বুনা আৰু কথা-বতৰাত আছিল একেবাৰে সাধাৰণ মানুহ। আৰম্ভকালীন জীৱন। সাংসাৰিক কামৰ হিচাপ ল'বলৈ নিউটনৰ সময় নাছিল। সকলো সময়তে মাথোঁ অংকৰ কথা। অংকৰ বাহিৰে নিউটনে একো চিনি-জানি নাপাইছিল।

সৰু কালৰপৰাই নিউটনে সকলো কথা আৰু কামতে অংকে দেখা পাইছিল। সৰুতে এবাৰ ঘোঁৰা এটা লৈ ঘূৰিবলৈ যাওঁতে হঠাৎ তেওঁৰ অংক এটা মনত পৰাত তেওঁ ঘোঁৰাৰপৰা নামি ঘোঁৰাটো লাগমত ধৰি খোজ কাঢ়ি কাঢ়ি যাবলৈ ধৰিলে। ঘৰ আহি পালেহি; কিন্তু হাতত ঘোঁৰাৰ লাগাম নাই। লাগামৰ মূৰত বান্ধিথোৱা ঘোঁৰাটোও নাই।

অলপ এদিনৰ কথা। নিউটনে কথু এজনক এসোজ খাবলৈ ঘৰলৈ নিমন্ত্ৰণ জনালে। নিৰ্দিষ্ট সময়ত কথু আহিল। কিন্তু নিউটন ঘৰত নাই। নিউটনৰ কাৰণে বৈ বৈ তেওঁৰ পেটে ভোকত কল-মলাবলৈ ধৰিলে। উপায়হীন হৈ তেওঁ খোৱা কোঠা পালেগৈ। মেজৰ ওপৰত এজনৰ বাবে আহাৰ সজাই থোৱা আছিল। কথুৱে ভোকত থাকিব নোৱাৰি সেই সজাই থোৱা খোৱা কথুৰ্খানিক

খালে আৰু নিউটনক এসেকা দিবলৈ মাংসৰ হাড় আৰু একেৰ্খানি আকৌ ঢাকি-ঢুকি ধ'লে। অলপ পাছতে নিউটন ওলালহি। কথুৰু অসময়ত দেখি নিউটনে নুখিলে,— 'কি হ'ল; অসময়ত আহিলা-চোন? কিবা বিপদ-আপদ হৈছেনেকি?' কথুৱে হাঁহি মাৰি ক'লে— "এনেয়ে আহিলোঁ দিয়া।"

"ভাল কথা। তুমি অকণমান বহা। মই বেগতে খাই লওঁ। বৰ ভোক লাগিছে।" এইবুলি নিউটন খোৱা কোঠা সোমালেগৈ। কাঁহি উদঙাই দেখে যে, কাঁহিত হাড় কেইটুকুৰামানহে পৰি আছে। কথুলৈ চাই হাঁহি এটা মাৰি নিউটনে ক'লে—

— "জোৰাচোন, মোৰ মনতেই নাই। ঘৰৰপৰা ওলাই যাওঁতেই খাই-বৈ গ'লোঁ আৰু মই এতিয়া-লৈকে খোৱা নাই বুলি ভাবি আছোঁ।" তেওঁৰ কথা শুনি— কথুৱে হাঁহিবনে কান্দিব।

নিউটনৰ এবাৰ বিয়া কৰাবলৈ মন গ'ল। বিয়াৰ কথা ভাবি তেওঁৰ ভাল লগা ছোৱালীজনীক বিয়াৰ প্ৰস্তাৱ দিবলৈ মন মেলিলে। কেবানিনো নিউটনে ছোৱালীজনীক প্ৰস্তাৱটো দিওঁ দিওঁ বুলিও দিব পৰা নাছিল। অঞ্চ ছোৱালীজনীক নিউটনে সদায় লগ পায়। ছোৱালীজনীয়েও নিউটনকে বিয়া কৰো-তৰ মন।

এদিন নিউটনে প্ৰস্তাৱটো দিব বুলি ঠিক কৰি

কৰি ছোৱালীজনী অহালৈ বাট চালে। ছোৱালীজনী আহিল। নিউটনে আকো এবাৰ সাহস পেটালে। দুয়ো হুৰিওলৈ ওলাই গ'ল। ছোৱালীজনীয়ে কথাৰ মাজতে তেওঁৰ গৰেখখাৰ কথা সোধিলে। নিউটনক আক পাই কোনে? গৰেখখা শব্দটো শুনিয়েই নিউটনে এঘলৰপৰা তেওঁৰ কামৰ কথা বলকি যাবলৈ থাকিলে। ছোৱালীজনীৰ অৱস্থা শোচনীয় হ'ল। খন্তাৰ পাছত ফটা পাৰ হৈ গ'ল। নিউটনৰ কথাৰ শেষ নাই। এটাৰ পিছত এটা অংক। সেইদিনা বিজ্ঞান কথা ক'বলৈ নিউটনৰ সময় নোলাল। পাহৰিবা আকো ছোৱালীজনীক লগ পালে। কিন্তু সেইদিনাত তেওঁৰ সময় নোলাল। এইদৰেই বহুত দিন পাৰ হৈ গ'ল। নিউটনৰ আক ছোৱালীজনীক বিজ্ঞান কথা কোৱা নহ'ল। নিউটন বকলা হৈয়ে থাকিল।

এবাৰ এজন কথক নিউটনে এখন কিতাপ পঢ়িবলৈ দি কৈছিল— “এইখন পঢ়িবা, বৰ মুনৰ কিতাপ।” কথকজনে কিতাপখন আছে-বেথে ঘৰলৈ আনি মেলি চাই দেখে এখন জ্যামিতিৰ কিতাপ। তাকে লিখিছে ইউক্লিডে। যিখন কিতাপ সাধাৰণ মানুহৰ কথা নালাগেই, অংক জমা-বুজা মানুহেও বুজা টান। কথকজনে সেইদিনাই কিতাপখন নি নিউটনক ঘূৰাই দিলে। নিউটনে কথকক সুধিলে— “কেনে পায়া পঢ়ি?”

“জ্যামিতিৰ কিতাপনো মানুহে পঢ়িব পাৰেনে?” কথক উত্তৰ শুনি নিউটনে প্ৰাণ খালি হ'লিলে। বহুত সময়লৈকে তেওঁ হাঁহিয়েই থাকিল।

পৃথিৱীৰ মমাকৰ্ষণ শক্তিক বিজ্ঞানে প্ৰমাণ কৰি বিজ্ঞান জগতক নতুন পথৰ সন্ধান দিলে, সেই নিউটনে স্বাভাৱত-বৰঙতে মাথো আকৰ কথাকে চিন্তা কৰিছিল। সকলো কথাতে বিজ্ঞানে অংককে দেখা পাইছিল, সেই নিউটনে নিজৰ সুখ-দুখৰ কথা চিন্তা কৰিব নাভাবিছিল। মহান বিজ্ঞানী হৈয়ো মানুহ হিচাপে তেওঁ কিমান সাধাৰণ আছিল— ভাবাজান।

বিচিহ্না

পানীৰ তলত বাক চাইকেল
চলাবলৈ কেনেকুৱা মানিৰ?
এই অদ্ভুত চিন্তাটো মূৰত
সোৱাইছিলে জন কেৱে নামৰ
এই মানুহজনৰ। সিহঁত এটা
অস্তিত্বেনৰ চুঙা বাক্সি তেওঁ
চাইকেল ঠৈ এদিন নাৰ্মিলে
এটা ছুইমিং পুলত। পানীৰ
তলত কেইপাকমান চমোৱাৰ
সিহঁত ওপৰলৈ উঠি আহি তেওঁ
কয় যে, পানীৰ তলত চাইকেল
চমোৱা সহজ আৰু নৰ্বিলে
দু'বাকৈ গোৱা নামায়া।

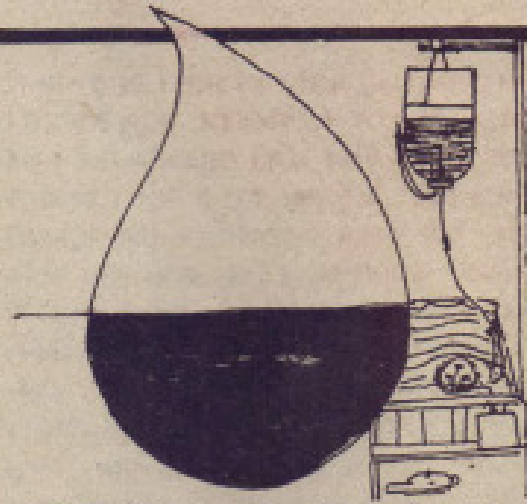
তেজৰ বং বঙা

ডিম্বানন্দ বৰদলৈ

অকণিহঁত, তোমালোকে নিজৰ নিজৰ তেজৰ গ্ৰুপ কি জানানে? শুচৰ হস্পি-টেললৈ গৈ তোমালোকে নিজৰ তেজৰ গ্ৰুপ পৰীক্ষা কৰাই ধোৱাঁ। মা-দেউতাকে কৰী।

আমাৰ তেজ বঙা আৰু জুলীয়া। তেজত বঙা আৰু বগা দুবিধ কণিকা থাকে। বঙা কণিকাবোৰ হ'ল—গ্লো আৰু প্ৰটিনৰ মিশ্ৰণ। তেজৰ বঙা কণিকা-বোৰ তেজৰ জুলীয়া পদাৰ্থ 'প্লাজমা'ত মিহলি হৈ থাকে, সেইকাৰণে তেজৰ বং বঙা হয়।

সুস্থ অৱস্থাত আমাৰ দেহৰ প্ৰতি ঘন মিলা মিটাৰ তেজত ৪'৬ৰ পৰা ৬'২ নিয়ত বঙা কণিকা আৰু ৫০০০—১০,০০০ লৈ বগা কণিকা থাকে। অণুবীক্ষণ যন্ত্ৰেৰে চালে বঙা কণিকাবোৰ চেপেটা খালৰ দৰে দেখি। ইহঁতৰ মাজ ভাগ পাতল আৰু বঙচুৱা। বগা কণিকাবোৰৰ কোনো বৰণ নাথাকে। বগা কণিকাবোৰে সঘনাই আকৃতি সলাব পাৰে। আমাৰ শৰীৰত যোঁতগা ৰোগৰ বীজাণুৱে আক্ৰমণ কৰে, তেতিয়া বগা কণিকাবোৰে ৰোগৰ বীজাণু-বোৰৰ লগত যুদ্ধ কৰে।

সকলো মানুহৰে তেজ একে নহয়। ডাক্তৰ কেছটি আৰু ডাক্তৰ মহ নামৰ দুজন গৰেথকে গৰেথনা কৰি পাইছিল যে, মানুহৰ তেজ চাৰিটা ভাগত বিভক্ত। এই চাৰিটা ভাগ হ'ল— A, B, O আৰু AB। আমাৰ দেহত ইয়াৰ যি কোনো এবিধহে তেজ থাকে।

নিজৰ নিজৰ তেজৰ গ্ৰুপ জানি থলে ভাল। দুখটো বা অপাৰেচন কৰোতে তেজৰ প্ৰয়োজন হয়।

আমাৰ দেহৰ বিভিন্ন ৰোগৰ বিষয়ে তেজ পৰীক্ষা কৰি জানিব পাৰি। বেমাৰ হ'লে, আৰু বীজাণুৱে আক্ৰমণ কৰিলে, তেজৰ বঙা আৰু বগা কণিকাৰ পৰিমাণ কমবেছি হয়।

● কোনে কাক তেজ দিব পাৰে আৰু কৰপৰা লৈ পাৰে

তোমাৰ তেজৰ গ্ৰুপ যদি	কি কি গ্ৰুপৰ তেজ লৈ দাৰিবা	কাক কাক দিব দাৰিবা
A	A, O	A, AB
B	B, O	B, AB
AB	A, B, AB, O	AB
O	O	A, B, AB, O

ডাক্তৰ অহাৰ আগতে

অকণিহঁত, তোমালোকে কেতিয়াবা দুখ পালে, তেজ গুলালে, পুৰিলে বা দুৰ্ব্বটীয়া ঘটিলে, লগে লগে ডাক্তৰ কাষত নাপাবও পাৰা। ডাক্তৰৰ ওচৰলৈ নিয়াৰ আগতে বা ডাক্তৰ অহাৰ আগতে কিছুমান প্ৰয়োজনীয় কাম জানি থ'লে— তোমালোকৰ বহুত উপকাৰত আহিব।

তোমালোকক এনে কিছুমান বিপদৰ সময়ত ল'বলগীয়া যত্নৰ বিষয়ে কৈছে—
ডাঃ কিৰণ তামুলীয়ে।

॥ দুই ॥ জুয়ে পুৰিলে

গাত বা গাৰ কাপোৰত জুই লাগিলে, বিজুলী, বজাপাত, এছিড, উতলা পানী, তেল বা বি'উ, পৰম বস্তু ঘ'হনি খালে বা প্ৰচণ্ড ব'বত ফুৰিলে গা পুৰিব পাৰে।

সৰু-সুৰা জুলা-পোৰাৰ বাহিৰে সকলো ধৰণৰ জুয়ে পোৰা ৰোগীক বিশেষ যত্ন লোৱা প্ৰয়োজন। কাৰণ, জুইৰ তাপে গাৰ ছালৰ বাহিৰেও ভিতৰৰ টিছুবোৰকো নষ্ট কৰিব পাৰে।

- জুয়ে ছালৰ ওপৰৰ তৰপ পুৰিলে ছাল বটা বা কাঁচা পৰে আৰু ঢেপ বা পানী জেলা বাগ্ধে আৰু ভৰ, ভকাৰ। —এনে ক্ষেত্ৰত পোৰা ঠাইত কোনো ধৰণৰ মলম নলগাব। নিম্নত অকণমান মিহি কৰি পোৰা-ঠাইত সানি জুইৰ সেক নিলে সোনকালে পোৰণি ভাল হয়।
- বেয়া ধৰণে জুয়ে পুৰিলে অতি সোনকালে ৰোগীক চিকিৎসালয়ত ভৰ্তি কৰোৱা প্ৰয়োজন। জুয়ে বেয়াকৈ পুৰিলে গাৰ ছাল নষ্ট হ'ব পাৰে।
- কাপোৰত জুই লাগিলে সাধাৰণতে ভয়ত মৌৰ মাৰে। বৌৰ বা খেজকাঁড়িলে কাপোৰৰ জুই বেছিকৈ জ্বলে। কাষত কোনো নাথাকিলে মজিয়াত বাগৰিলে কাপোৰৰ জুই নুমাৰ পাৰে। নাইলন বা কৃত্ৰিম সূতাৰ কাপোৰ পিন্ধি বন্ধা-বঢ়া কৰা অনুচিত।

- জুইলি থকা কেবাছিনৰ শ্বোভ বাগৰি বা কুটি জুই লাগিব পাৰে। তেনে ক্ষেত্ৰত কেতিয়াও পানী ঢালিব নালাগে। পানী ঢালিলে কেবাছিন ওপৰত কেওফালে জুই বিয়পি পৰিব। কস্তা বা কমল তিয়াই জুইৰ ওপৰত বা জুইলৈ শ্বোভৰ ওপৰত পেলাই দিব লাগে।
- বিজুলী-প্ৰবাহ লাগি পুৰিলে ৰোগীক স্পৰ্শ কৰাৰ আগতে তাৰৰ শ্ৰাণ খুলি বা জুইচ নমুৱাব লাগে। বিজুলী-প্ৰবাহত লাগি থকা মানুহক দুৰৈৰপৰা শূকন দীঘল কাঠৰ টুকুৰাৰে ঠেলি তাৰৰপৰা আঁতৰাব লাগে। তাৰত লাগি থকা অক্ষত কেতিয়াও চুব নালাগে।
- গাত এছিত পৰিলে লগে লগে কাপোৰৰে মোহাৰি কহুত সময়লৈ পানী ঢালি ঢালি থুই থাকিব। এছিত লগ কাপোৰ ততালিকে খুলি পেলাব লাগে।

কি কি কৰিব

- ১। আনৰ গাৰ জুই নমুৱাবলৈ যোৱাৰ আগতে নিজৰ গাৰ আগফালে তিতা কমল, কস্তা বা ডাঠ কাপোৰেৰে ঢাকি ল'ব। যাতে নিজৰ গাত জুই নালাগে।
- ২। জুই লগাজনৰ গাত কমল, কস্তা, কোট চোলা বা ডাঠ কাপোৰেৰে মোৰিয়াই মজিয়াত শূকুৱাই দিব।
- ৩। কাষত কাপোৰ আদি নাথালে পানী ছটিয়াই জুই নমুৱাবলৈ চেষ্টা কৰা উচিত।

- ৪। জুয়ে পোৰা ৰোগীক উমঠক নাৰাখি চফা কাপোৰেৰে ঢাকি থ'ব।
- ৫। কমঠক জুয়ে পোৰা ঠাইত লগে লগে ঠাণ্ডা পানী ঢালিব। বা হাত-ভৰিত পুৰিলে দহ মিনিটমান পানীত ডুবাই থ'ব। কাপোৰ জ্বাপি তিয়াই পোৰা ঠাইত দি থ'ব পাৰা।
- ৬। বেছিকৈ জুয়ে পোৰা মানুহক যিমান পাৰা পানী খুৱাব। ডাঙৰলকলক দুমিনিটৰ মূৰে মূৰে অধাৰূপ পানী আৰু অকণিহ'তক অনুবৰত পানী খবলৈ দিব। মুখত পানীৰ ঢোক গিলিব নোৱাৰা ৰোগীৰ মুখৰ ভিতৰত বকল টুকুৰা দিব।
- ৭। পোৰা ঠাই চফা কাপোৰেৰে ঢাকি থ'ব। চফা গাৰ গিলীপ বাহাৰ কৰিব পাৰা।
- ৮। জুই লাগি ৰোগী অজ্ঞান হ'লে ভাৰি দুখন ওখ কৰি থ'ব। মূৰ, বুকু আৰু তলপেটত জুয়ে পুৰিলে - কান্ধৰ তলত কেমল কাপোৰ জ্বাপি দিব।
- ৯। জুই লগা জ্বল সময় ওপৰ মূৱাকে ধৈ শূৱাব। আঙঠি, খক আদি সোণোকাই থ'ব।
- ১০। বেছাকৈ পোৰা ৰোগীক সেনকালে চাকিৎ-সালকলৈ নিব।

কি কি নকৰিব

- ১। কাপোৰত জুই লাগিলে দৌৰিবলৈ বা খোজ কাঢ়িবলৈ নিদিব।
- ২। নাইলন বা কৃত্ৰিম কাপোৰেৰে জুই লগা মানুহক ঢাকিবলৈ নাযাব।
- ৩। দুৰৈৰপৰা পানী মাৰি জুই নমুৱাবলৈ নাযাব। তেনে কাৰিলে বতাহ লাগি জুই বেছিকৈ জুৰিবহে।
- ৪। জুয়ে পোৰা ছালত লাগি থকা কাপোৰৰ টুকুৰা একেলগলৈ চেপ্টা নকৰিব।
- ৫। বিজুলী প্ৰবাহত লাগি থকা মানুহৰ গাত কেতিয়াও পানী নাজিৰ।
- ৬। পোৰা ঠাই কাপোৰেৰে টানকৈ নাৰান্ধিব।

লট্‌কন

বুঢ়ী-আইৰ সাধুৰ আলমত

ছবি/ৰবীন বৰুৱা
লেখা/প্ৰিলেথা

ধন এগাল ঘটি নানে কিয়?
ঘৰখনত খুদকন এটা
নাই। বোলে শুনিছেনে?

আজিয়েই মই
মৰ এৰিলো। টকা
এগাল আজিৰ
নোৱাৰাশৈকে মই
মৰলৈ নহ'ব।
মই নলো।

হৈছে! হৈছে!

বুঢ়াই খবৰ শুকুত ঘৰ
এৰিলে।

উস। বৰ
ভোক
লাগিছে।

মৌখন দোকান

দিছে গাঠিত নাই ধন। বুঢ়াই এটা বুকি পাতিছে।

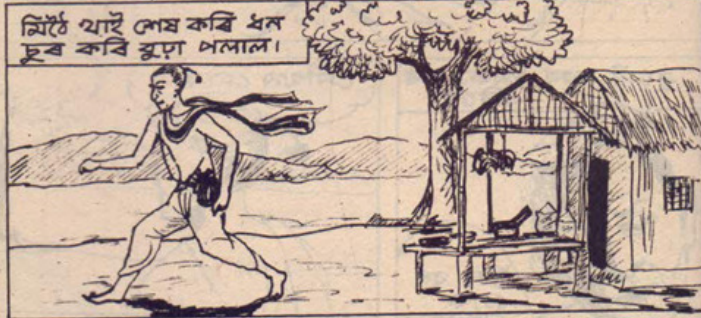

মোৰ নাম
মাথি। মিঠৈ এটা
খাওঁ দেই।

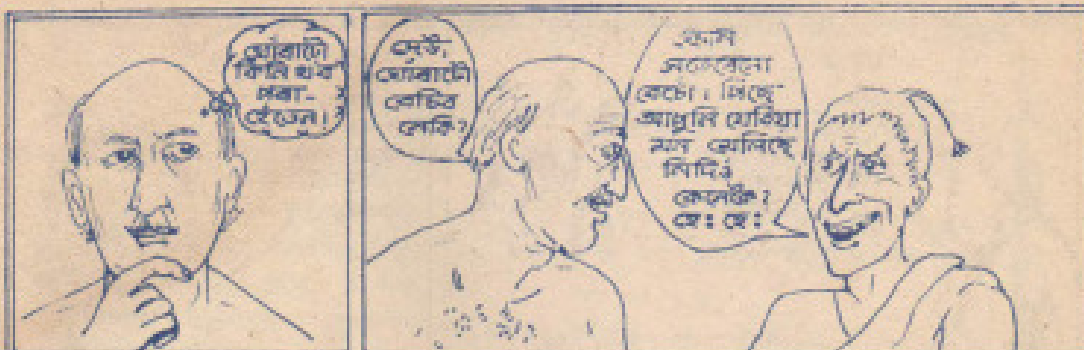
ধন দিয়া
আগতে?

দেউতা, দেউতা
মাথিয়ে মিঠৈ থালে।

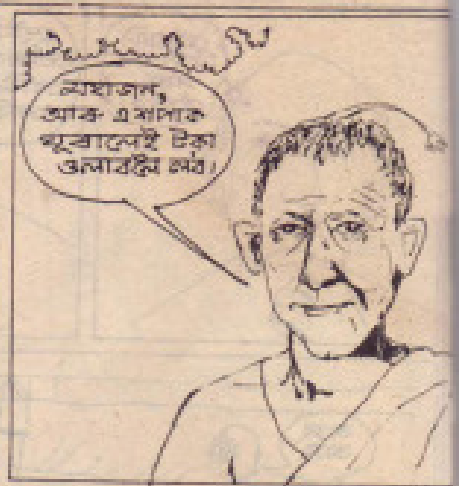

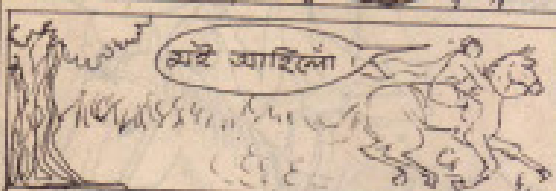

দেউ, মোক
বক্ষণ কৰক। টকা
মোক লাগে।
দেউ, দহোকুড়ি।

মহাজন,
আক এমপাক
মুৰায়েই টকা
ওলাবহি য়ে।

মই আহিলোঁ।

এমপাক মুৰিবলৈ লোপাওয়েই গাহবি লিখুৰী পালেগৈ।
মহাজনৰ অৱস্থাও তথৈবচ। পাক-মুৰনি থাই মুচকচ গান।

মাত্ৰিটোৰ
ভিতৰতে ইন্সান
ধন ক'ও পালে?
নকহ কিয়?

হেৰৌ মুনি,
আমক দুনি মোৰ
ধন মুৰিবলৈ
কতপৰ লাগিছে।
হৌ, ন।

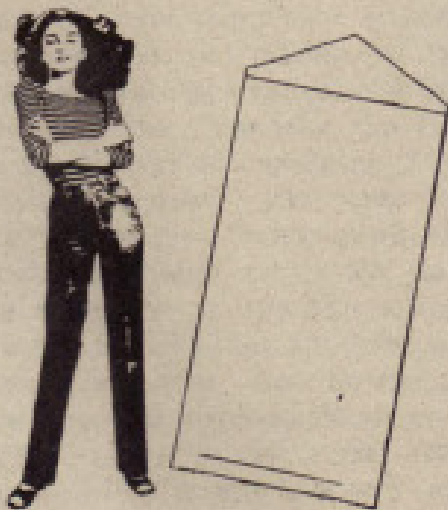
হে : এতিয়া
কি কৰো য়ি।

পাপৰ ধন -
আপুনিয়েই খাওক।
যাওক, এতিয়াই
মুৰাই আহকগৈ।

হাদুসম্বাটি এম. জে. হেইনৰ মেজিক

অৰ্কাইভ'ত, তোমালোক বহুতেই মগত মোৰ 'কিন্', 'আগ্', 'লোভ' নামৰ খেলটো দেখিছা। এটা দীঘলীয়া বাকচত এজনী ছোৱালীক থিয় কৰাই মাজ অংশ কাটি পুনৰ জোৰা লগাই দেখুৱাওঁ।

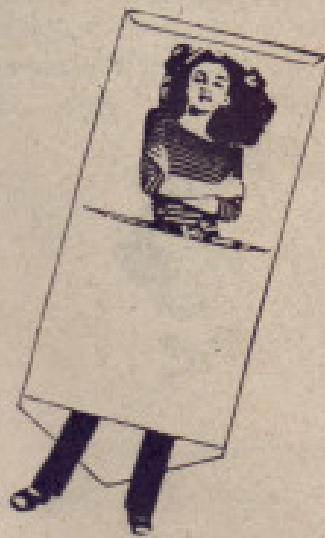
তোমালোকক আজি সেই খেলটোৰ নিচিনা এটা মেজিক কৰিবলৈ শিকাম। তোমালোকক ভাববাবে বাকচো নালাগে আৰু সঁচা-সঁচি ছোৱালীও নালাগে।

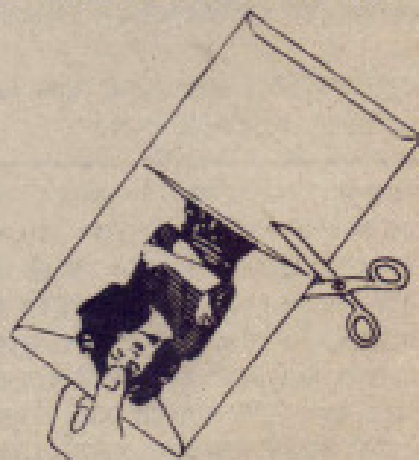
লাগিব এটা কাগজৰ খাম আৰু এজনী ছোৱালীৰ ছবি। আলোচনীৰপৰা প্ৰথমে তোমালোকে ভৰিব পৰা মূৰলৈকে থকা ছোৱালী এজনীৰ ছবি এখন কাটি লোৱা। সেই ছবিখনতকৈ অকণমান ডাঙৰ জোখৰ এটা এম্ব্ৰ খোলা খাম লোৱা। মেজিকটো দেখুৱাবৰ সময়ত ছোৱালীজনীৰ ছবিখন আৰু খামটো দৰ্শকক দেখুৱাবা। ছোৱালীজনীৰ ছবিখন দৰ্শকক পৰীক্ষা কৰি চাবলৈও দিব পাৰা।

ছবিখন এতিয়া খামটোৰ ভিতৰত ভৰোৱা। কেঁচি এখনেৰে তুমি ঠিক মাজতে ছবিখনৰ সৈতে খামটো

কাটি দাঙিব কৰা। কি হ'ব বাক? ছবিখনো দাঙিব হৈ যাব। ওহো— এইটোনো কি মেজিক হ'ল!

ব'বা। মেজিকটো কৰাৰ আগতে মনে মনে তুমি এটা কৌশল কৰি থ'ব লাগিব। খামটোৰ একালে মাজতে আগতে কাটি থ'বা। দৰ্শকে বাবে খাম

টোৰ কটাকাল দেখা নাপায়— তাৰ প্ৰতি সাৱধান হ'বা। ছবিখন খামটোত ভৰাওঁতে মূৰ অংশ সেই কটা ফাঁকৰ মাজেৰে ভিতৰলৈ বাহিৰলৈ উলিয়াই ভৰাবা। কেঁচুৰে কটাৰ সময়ত বাহিৰলৈ ওলাই থকা অংশ ডাঙ কৰি ওপৰলৈ কৰি ল'ব আৰু খামটো কটাৰ পাছত দুটুকুৰায়ে হ'ল তাক দুহাতে লৈ দেখুৱাবা। তাৰপাছত খাম দুটুকুৰা এখন হাতলৈ আনি লগ লগাই লাহেকৈ ছবিখন ওপৰলৈ উলিয়াই আনিবা।

দৰ্শকে দেখিব— ছবিখনৰ কতো কটা-কুট হোৱা নাই।

খেলটো দেখুৱাওঁতে সাৱধান হ'বা যাতে পিছফালৰ কোণলটো কাৰো চকুত নপৰে।

যোৱাবাৰৰ টেকন প্ৰদ্যাত কি আছে। নামৰ খেলটোত মোৰ এটা ভুল থাকি গ'ল। ডিৱান্‌ফৰ মানসী যুগুতই শ্বেষাই দিয়ামতে খেলটো হ'ব এনেধৰণৰ— প্ৰদ্যাত নম্বৰটোক ১০ ৰে পূৰণ কৰি শব্দটো যি শাৰীত আছে সেই শাৰীৰ নম্বৰটো যোগ কৰি যোগফলটো ১০ ৰে পূৰণ কৰি শব্দটো যি নম্বৰত আছে সেই সংখ্যাটো যোগ কৰিলেহে তোমালোকৰ উত্তৰটো শুদ্ধ হ'ব। মানসীলৈ বহুত বহুত ধন্যবাদ।

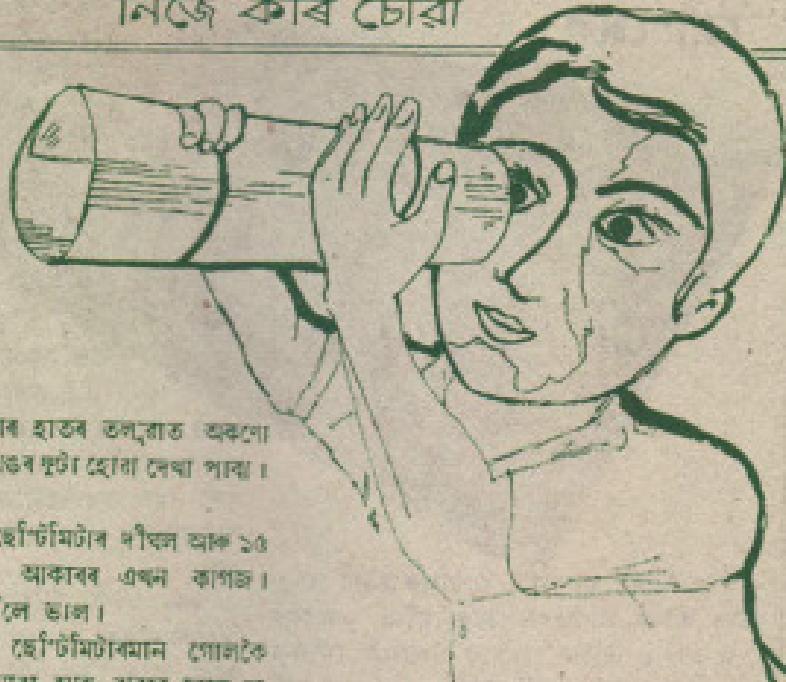
মৌমাখিয়ে গুণ গুণায় কিয় ?

মৌমাখিয়ে গুণ গুণায়, ম'হে কুণ-কুণায় ভোমোৰাই ভুণ-ভুণায়। তোমালোক অনেকেই হয়তো জানা যে এই গুণ গুণনি, এই কুণ-কুণনি এই ভুণ-ভুণনিৰ শব্দবোৰ সিহঁতে পাৰি মাৰোতে হোৱা শব্দহে—মুখেৰে কৰা নহয়। সিহঁত তাঁৰিলেহে গুণ-গুণনি শূনা যায়। পাৰি থকা মাখি ম'হ বা ভোমোৰাই গুণ-গুণনি তুলিব নোৱাৰে। ইহঁতে পাখি মাৰি উৰা মৰাৰ লগে লগেহে গুণ-গুণনিৰ সৃষ্টি হয়। হয়তো তোমালোকে সৃষ্টিৰ চৰাই-চিৰিকতিয়েও চোন উৰে। সিহঁতে উৰ মাৰিলে গুণ গুণনি নশুনো কিয় ? ইয়াৰ এটা কাৰণ ম'হ, মাখি বা ভোমোৰাই এক জ্বেক'ডত সময়ৰ ভিতৰত এবাৰ নহয়, দুবাৰ নহয়, কেইক শ বাৰ পাখি মাৰিব পাৰে। খৰক পাখি মৰাৰ ফলতেই গুণ-গুণনিৰ সৃষ্টি হয়। এক জ্বেক'ডত খোল বাৰতকৈ বেছি শব্দৰ এটা সৃষ্টি কৰিব পাৰিলেই এনেধৰণৰ গুণ-গুণনিৰ সৃষ্টি হয়। গতিকে এটা এটা গুণ-গুণনি শূনি বা চলমান কেমেৰাৰে পাখি মৰা বা ফট'ৰ সহায়ত ছবি তুলি ৰেকৰ্ড কৰি এটা মাখিয়ে বা এটা ম'হে এক জ্বেক'ডত কিমান বাৰকৈ পাখি মাৰে তাক হিচাপ কৰি উলিয়াব পাৰি। কীট-পতংগই প্ৰায় একেটা জোৰতে সদায় পাখি মাৰে। ইহঁতে পাখি পোন বা বেকাকৈ মাৰি দিশ সলায়। জৰকালি কিন্তু পাখি মৰাৰ গতি কিছু বাঢ়ে।

ঘৰৰ ভিতৰত উৰি ফুৰা মাখিবোৰে এক জ্বেক'ডত ৩৪২ বাৰ পাখি মাৰে। মৌমাখিয়ে জ্বেক'ডত ৪৪০ বাৰ আৰু ফুলে ফুলে পৰি মৌ কাঁড়িয়াই ফুৰাৰ সময়ত ৩০০ বাৰকৈ জ্বেক'ডত পাখি মাৰে। ম'হে কিন্তু সকলোকে চেৰ পেলায়। সিহঁতে এক জ্বেক'ডত ৫০০ বা পৰা ৬০০ বাৰলৈকে পাখি মাৰিব পাৰে।

ম'হ, মাখি আৰু মৌমাখিৰ পাখি মৰা প্ৰতি-যোগিতা পাতিলে প্ৰথম পূৰস্কাৰটো পাব আমাক আৰ্হানি কৰা দৃষ্ট ম'হবোৰে। খন্তেই উঠে নহয়নে ?

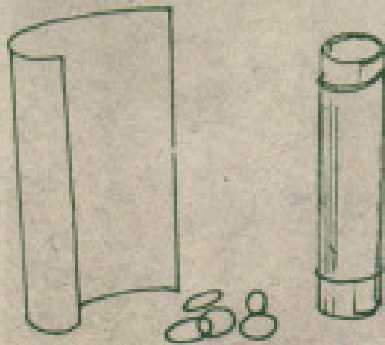
নিজে কৰি চোৱা

মজাৰ কাণ্ড! তোমাৰ হাতৰ তলুৱাত অকণো দুখ নোপোৱাকৈ এটা ডাঙৰ ফুটা হোৱা দেখা পাব। কেনেকৈ কৰিব শূন্য :

তোমাক লাগিব ৩০ ছেণ্টিমিটাৰ দীঘল আৰু ১৪ ছেণ্টিমিটাৰমান বহল আকাৰৰ এখন কাগজ। কাগজখন অলপ ডাঠ হ'লে ভাল।

কাগজখনেৰে তিনি ছেণ্টিমিটাৰমান গোলকৈ এটা দীঘলীয়া চুঙা বনোৱা আৰু বাৰাৰ বে'ড বা সূতাৰে বান্ধি লোৱা। এতিয়া চুঙাটো তোমাৰ সোঁ চকুত লগাই চোৱা। বাওঁহাতখন চুঙাটোৰ গাত লগাই বাওঁ চকুৰপৰা আঠ-দহ ছেণ্টিমিটাৰমান আঁতৰত মেলি ধৰা। এতিয়া দুয়োটা চকুৰে সমানে একেলগে আগলৈ চোৱাচোন। কি দেখিছা? দেখিছা—তোমাৰ বাওঁ হাতৰ তলুৱাখনৰ সোঁফালে এটা ডাঙৰ ফুটা।

কিয় আৰু কেনেকৈ হয় ?

তোমালোকৰ মনত নিশ্চয় প্ৰশ্ন হ'ব— ফুটাটো কেনেকৈ হাতৰ ওপৰলৈ আহিল। কিয় এনে হয়, ক'ৰ শূন্য।

আমাৰ চকুদুটাই সাধাৰণতে একেটা বস্তুক দুটা বেলেগ ৰূপত দেখা পায়। সোঁ চকুটোৱে বস্তুৰ সোঁফালৰ কিছু অংশ বেছিকৈ আৰু বাওঁ চকুটোৱে বাওঁফালৰ কিছু অংশ বেছিকৈ দেখা পায়। চকু দুটাই দেখা প্ৰতিবিম্ব দুটাক মগজুৱে একেলগ কৰি এটা ৰূপত দেখা কৰে।

তোমালোকে কৰি চোৱা এই পৰীক্ষাটোৱেই তাৰ প্ৰমাণ। সোঁ চকুৰে দেখিছা—চুঙাটোৰ ফুটা আৰু বাওঁ চকুৰে দেখিছা বাওঁ হাতখন। এতিয়া এই দুটা বেলেগ ছবিৰ খবৰ মগজু পোৱাৰ পিছত মগজুৱে চকুদুটাই দেখা বস্তু দুটাক একেলগ কৰি এটা কৰে। ফলত চুঙাৰ ফুটা গৈ তোমালোকৰ বাওঁহাতৰ তলুৱাত সোমাইগৈ আৰু হাতৰ তলুৱাত ফুটাৰ সৃষ্টি কৰে।

মৌ-মেল

সম্মানী মইনা
পাৰিজাতৰ মইনা

পংকজ কুমাৰ গগৈয়ে

আঞ্চলিক মইনা পাৰিজাতৰ মূল
দতকা উল্লেখন কৰে। অকণিহঁতৰ
মাজত লোকনৃত্য, বৰগীত, জোৰ্ণা-সংগীত,
কুইজ, আকস্মিক বচনা, আকস্মিক বস্তুতা, মাচ-
পাখি আৰু খেল-ধেমালি প্ৰতিযোগিতা হয়।
সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানতো অকণিহঁতে অংশ গ্ৰহণ
কৰে।

উত্তৰ-পশ্চিম যোৰহাট আঞ্চলিক মইনা পাৰি-
জাতৰ বাৰ্ষিক অধিবেশন আৰু মইনা সমাবেশ
৬, ৭ আৰু ৮ এপ্ৰিল তাৰিখে সৰুচৰাই মৌজাৰ
ঘৰফলীয়া গাঁৱৰ সম্মানী মইনা পাৰিজাতৰ সৌ-
জন্যত হৈ যায়। সমাবেশত অঞ্চলটোৰ বিভিন্ন ঠাইৰ-
পৰা ১৮খন মইনা পাৰিজাতে যোগদান কৰে।

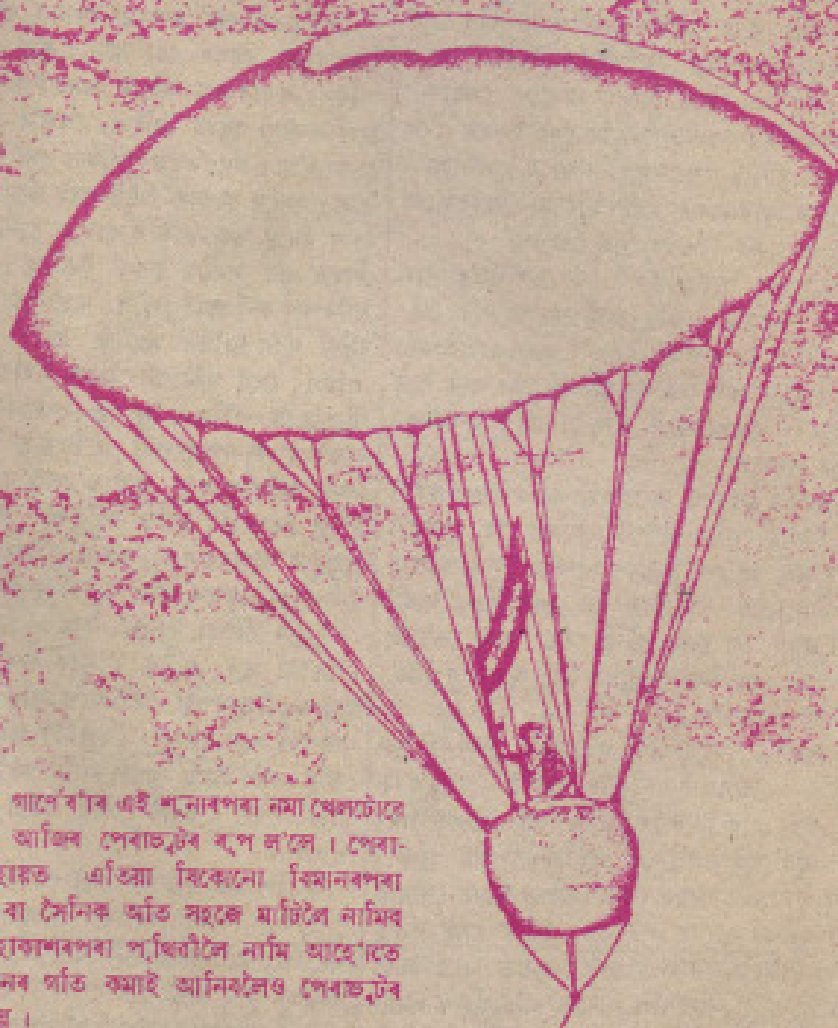
অকণি দৰ্শকৰ একাংশ

সজো : অকণি দৰ্শক

পেৰাচুট আৱিষ্কাৰৰ কাহিনী

তোমালোক বহুতেই হয়তো নাজানা— পেৰাচুট আৱিষ্কাৰ কৰা মানুহজন আছিল
এজন কৰদীহে। কৰদীজনেমো কেনেকৈ পেৰাচুট আৱিষ্কাৰ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল
তোমালোকে তলৰ কাহিনীটো পঢ়িলেই জানিব পাৰিব।

আজি গাৰ্বেৰাৰ এই শূন্যবপৰা নমা খেলটোৱে
কালক্ৰমত আজিৰ পেৰাচুটৰ ৰূপ ল'লে। পেৰা-
চুটৰ সহায়ত এতিয়া যিকোনো বিমানবপৰা
বৈমানিক বা সৈনিক অতি সহজে মাটিলৈ নামিব
পাৰে। মহাকাশবপৰা পৃথিৱীলৈ নামি আহোঁতে
মহাকাশযানৰ গতি কমাই আনিবলৈও পেৰাচুটৰ
ব্যৱহাৰ হয়।

বহুদিনৰ আগৰ ঘটনা। ঘটনাটো ঘটিছিল ফ্ৰান্সত। ফ্ৰান্স পশ্চিম ইউৰোপৰ এখন চহকী দেশ। এই ফ্ৰান্সৰে ঘোঁৰা দৌৰ পথাৰ এখনত সেইদিনা লোকে-লোকাবন্দা। পথাৰখনৰ মাজৰ কিছু অংশ খালী। সেই ঠাইটুকুৰাৰ চাৰিওফালে এডাল বহীৰে বেড়ি ধোৱা আছিল। বচী ভেদ কৰি সেই ঠাই টুকুৰাত মানুহে সোমোৱা নিষেধ। তাতে অ'প্ৰে গাৰ্ণেৰ' নামে এজন মানুহে সেইদিনা খেলা দেখুৱাব। খেলাটোনো কি সেই বিষয়ে হ'লে তাত থকা মানুহ কোনোৱে নাজানে। সকলোৱে হে'পাহেৰে চাৰিওফালে মাথোঁ চাইছে—কোঁতলানো পাবহি বা সেই বিখ্যাত খেলুৱৈজন।

কিছুসময়ৰ পাছত অজস্ৰ মানুহৰ ভিৰ টোল গাৰ্ণেৰ' সোমাই আহি সেই বহীৰে ধোৱা ঠাই-ভোৰখনত ঠিা হৈ ব'লহি। তেওঁৰ এখন হাতত এটা ডাঙৰ বেলুন আৰু আনখন হাতত এখন বগা ডাঠ কাপোৰ। কাপোৰখনৰ চুক চাৰিটা কেইবাজন জৰীৰে বন্ধা।

গাৰ্ণেৰ' সোমাই আহি অগণন দৰ্শকৰ কালে চাই ক'লে: আজি আপোনালোকক যি খেলাটো দেখুৱাবলৈ আহিছোঁ, মোৰ বিশ্বাস ইয়াৰ আগতে আপোনালোকে কাহানিও এই খেলা দেখা নাই। এই ব'লি কৈ বেলুনটোত তেওঁ গেছ ভৰালে আৰু সেই গেছ ভৰা বেলুনত উঠি আকাশৰ কিছু ওপৰলৈ উৰি গ'ল।

তলৰপৰা দেখি এনে লাগিছিল যেন এটি সৰু চৰাইহে। তাৰপাছত এটা সময়ত গাৰ্ণেৰ'ই বেলুনটো এৰি দি চাৰি চুকত বন্ধা ডাঠ কাপোৰ-খনৰ জৰীকেইডালত ধৰি শূন্যত জৰ্পিয়াই পৰিল। লগে লগে ডাঠ কাপোৰখনৰ মাজত বজাহ সোমাই এটা ছাতিৰ দৰে হৈ পৰিল। তেওঁ সেই বজাহ পাৰ নোহোৱা কাপোৰখনৰ সহায়ত লাহে লাহে তললৈ নামি আহিবলৈ ধৰিলে, আৰু অলপ সময়ৰ পাছতে মাটিত নামিলহি। সকলোৱে ঘন ঘন ব'লি চিঞাৰ উঠিল।

গাৰ্ণেৰ' বুজাপেট কাৰাগাৰৰ এজন কৰ্মী আছিল। কাৰাগাৰখন আছিল অনেক ওখত; এটা আকাশ লংঘী চুড়াৰ মৰ্যত। সেই ঠাইৰ পৰা হঠাৎ পলোৱাৰ সামৰ্থ্য কৰোৱে নাই। গাৰ্ণেৰ'ৰ বৰ অসহ্য লাগিল এই কাৰাবাস। যেনে-কৰেই নহওক এই ঠাইৰ পৰা তেওঁ পলাবই লাগিব। কিন্তু এই চুড়াৰপৰা কেনেকৈ সেয়া সম্ভৱ হ'ব পাৰে!

শেষত অনেক কল্পনা-কল্পনা কৰাৰ পাছত কিছুকালৰ আগৰ এটা ঘটনাৰ কথা তেওঁৰ মনত পৰিল। এবাৰ এখন সভাত এজন বিজ্ঞানীয়ে বায়ুৰ চাপ সম্বন্ধে বক্তৃতা দিছিল। তেওঁৰ নাম আছিল লেনোৰ'মা। গাৰ্ণেৰ'ও গৈছিল সেই বক্তৃতা শুনিবলৈ। বায়ুৰ যে চাপ আছে সেই কথা লেনোৰ'মাই নানা ধৰণে সকলোকে বুজাবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। শেষত এটা সময়ত তেওঁ নিজেই এডোখৰ ওখ ঠাইৰপৰা জৰ্পিয়াই পৰি বৃহত্তত থকা বিশেষ ধৰণৰ দুটা ছাতিৰ সহায়ত লাহে লাহে মাটিলৈ নামিল। সেই ঘটনাটো মনত পৰাৰ লগে লগে গাৰ্ণেৰ'ই ভাবিলে যে তেওঁ'রোচোন লেনোৰ'মাব দৰে ওখ কাৰাগাৰৰপৰা জৰ্পিয়াই পলাব পাৰে। কিন্তু ছাতি ক'ত? হঠাতে তেওঁৰ মৰ্যত এটা বৃন্দি খেলালে। ছাতি নহ'লেও আপত্তি নাই। বিছনাৰ ছাদৰখনতো আছে। ছাদৰখনক জৰীৰে বান্ধি ছাতিৰদৰে ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা যায়।

যেনে চিন্তা, তেনে কাম। বিছনা চাদৰখনৰ চাৰিওটা মূৰ খুঁটৰ টানকৈ জৰীৰে বান্ধি লৈ গম্বুজৰ চুড়াৰপৰা তেওঁ জাপ মাৰি দিলে। তেওঁৰ থাকাত তল নাছিল। বিজ্ঞানী লেনোৰ'মাব দৰেই তেওঁ লাহে লাহে তললৈ নামি আহিল, তাৰপাছত মাটি স্পৰ্শ কৰাৰ লগে লগে সেই ঠাইৰপৰা পলাল।

তাৰপাছত ফ্ৰান্সৰ সেই ঘোঁৰা দৌৰ পথাৰ। সেইদিনা কাৰাগাৰৰপৰা পলোৱা কৰ্মী অ'প্ৰে গাৰ্ণেৰ' এতিয়া এজন খেলুৱৈ। হাজাৰ হাজাৰ মানুহৰ মন জয় কৰি পেলালে তেওঁ। শূন্যৰপৰা নমা এটা মাথোন খেলা দেখুৱাইয়ে তেওঁ হ'ল এজন পাকৈত খেলুৱৈ।

—অশোক আত্ৰেয়

ছবি ৰং কৰা

ওপৰৰ ছবিখন তোলাসোকে সঙৰৰ
সহায় মোমোৱাকে 'পৰি-ৰং' কৰি
আল্লাইন পঠাব। আটাইতকৈ দুলীয়া
ৰং কৰা অকনিজনয়ে 'মোচাক'
এৰাছৰটো উপহাৰ দিয়া হ'ব।

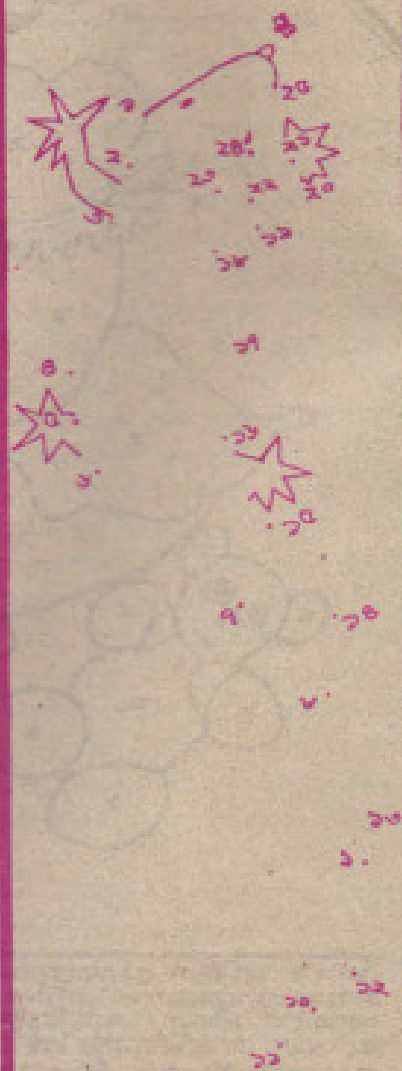
ৰং কেনেটক কৰিব লা P
১ মেথো চাইত প্ৰথমীয়া, ২-নীলা,
৩-অৰা, ৪-অ'লো, ৫-হালধীয়া,
৬-মেউলীয়া ৰং কৰিব লা। ৰং কৰি
আল্লাইন ছবি পঠোৱাৰ তাৰিখ ২৫ জুন '৪৫।

লুকা ডাকু -২

ওপৰৰ ছবি মুখৰ দেখাত একে
যেন লাগিলেও তলৰ ছবিখনত
ছটা অমিল আছে। তোমানোকে
বিচাৰি চোকাচোন।

তলৰ ছবিখনৰ ২২
সংখ্যাবোৰ আঁক
টানি নগা দেখাই
চোকাচোন।

তোমালোকে গাড়ীৰ নম্বৰ '৪২০' থকা কেতিয়াবা দেখিছানে? হাঁহি উঠা কথা—৪২০ নম্বৰটো কেৱল ছাৰ্কাজ খেলৰ গাড়ীতহে দিয়ে।

যান-বাহনৰ আখৰ আৰু নম্বৰবোৰ কেনেদৰে দিয়া হয় জানিবলৈ তোমালোকে তলৰ কথাখিনি পঢ়িব লাগিব।

মটৰ গাড়ী, স্কুটাৰ আৰু মটৰ ছাইকেলত আপো-
লিছে 'নাম্বাৰ প্লেট' থকা তোমালোক সকলোৱে
দেখিছা। যান-বাহনৰ এই নম্বৰবোৰ কিয় দিয়া হয়
তোমালোকে জানানে? এক নম্বৰ কথা, গাড়ী-মটৰ
চুৰি হ'লে বিচাৰি উলিয়াবলৈ নম্বৰবোৰে সহায়
কৰে। দুই নম্বৰ কথা, দুখটো খটিলে গাড়ীখন
নাম্বাৰ প্লেটৰ নম্বৰৰপৰা চিনাক্তকৰণ কৰা হয়।
একে বস্তৰ আৰু একে ধৰণৰ গাড়ী বহুত দেখা পাবা;
কিন্তু একে নম্বৰৰ গাড়ী দুখন ক'তো দেখা
নোপোৱা।

গাড়ীৰ এই নম্বৰবোৰ নিজে নিজে জোঁৰ লা'ব
নোৱাৰিব। যান-বাহনৰ নম্বৰ দিবৰ বাবে প্ৰতিখন
ৰাজ্যৰ প্ৰতিখন জিলাতে একোটাকৈ চৰকাৰী
কাৰ্যালয় থাকে। তাত যান-বাহন পঞ্জীয়ন কৰা হয়।
নতুনকৈ যান-বাহন কিনাৰ লগে লগে 'যান-বাহন
আইন—১৯৩৯' মতে পঞ্জীয়ন কৰা আবশ্যক। পঞ্জী-
কৰণকৰাকৈ গাড়ী বখা আইনমতে অপৰাধ। আমাৰ
দেশত নিতৌ ৭০০ তকৈও অধিক নতুন যান-বাহন
পঞ্জীকৃত কৰা হয়।

পঞ্জীয়ন কৰাৰ পাছত পঞ্জীয়ন প্ৰমাণ পত্ৰৰ সৈতে ইংৰাজী তিনিটা বৰ্ণ আৰু চাৰিটা অংকৰে গঠিত এটা নম্বৰ যানখনক দিয়া হয়। চাৰিটা অংকৰ নম্বৰ এই কাৰণেই দিয়া হয়, যাতে স্নতত কথাত সহজ হয়।

আমাৰ দেশত যান-বাহনত ১৯৯৯ তকৈ অধিক নম্বৰ দিয়া নহয়; কিন্তু সেনা বাহিনীৰ যান-বাহন ক্ৰিয়াকৰ নম্বৰ চাৰিটাতকৈ অধিক অংকৰ দিয়া হয়। তেনে গাড়ীত দিয়া সাংকেতিক আখৰবোৰো ৰাজ্য আৰু জিলাৰ নামৰ লগত কোনো সম্পৰ্ক নাথাকে।

যান-বাহন পঞ্জীয়ন কাৰ্যালয়ত একৰ পৰা একাদিক্ৰমে নম্বৰবোৰ দিয়া হয়। আখৰবোৰৰ প্ৰথম দুটা প্ৰদেশখনৰ আৰু তৃতীয় আখৰটো ইংৰাজী বৰ্ণ-মালাৰ ক্ৰম অনুযায়ী দিয়া হয়। কোন ঠাইৰ কি আখৰ হ'ব, তাক কেন্দ্ৰীয় পৰিবহন মন্ত্ৰালয়ে ঠিক কৰে। সেইমতে প্ৰতিখন ৰাজ্যত থকা ৰাজ্যিক পৰিবহন অধিকাৰীয়ে গাড়ীৰ সংকেত-বৰ্ণ কজাৰ কৰিবলৈ অনুমতি দিয়ে।

১ৰ পৰা ১৯৯৯ নম্বৰ দি শেষ হোৱাৰ পিছত পুনৰ তৃতীয় আখৰটো সলনি কৰি তাৰ ঠাইত তাৰ পিছৰ আখৰটো দিয়া হয়। অৰ্থাৎ A ৰ পিছত B, B ৰ পিছত C এইদৰে দি যোৱা হয়। এই ক্ৰম ইংৰাজী বৰ্ণমালাৰ শেষ আখৰ Z লৈকে চলে।

যদি দক্ষিণ প্ৰদেশৰ প্ৰথম বৰ্ণ দুটা একে হয়, তেতিয়া কোনো এখন ৰাজ্যৰ আখৰ সলনি কৰি দিয়া হয়। যেনেদৰে, কেৰেলাৰ গাড়ীবোৰত K দিয়া বাবে কৰ্ণাটকৰ গাড়ীত K ৰ সলনি C দিয়া হয়।

তোমালোকে বিভিন্ন নম্বৰৰ গাড়ী দেখিছা; কিন্তু ৪২০ নম্বৰ লেখা গাড়ী ক'ববাত দেখা পাইছানে? ৪২০ নম্বৰটো অকল ছাৰ্কীছৰ গাড়ীতহে দিয়া হয়।

সেনা-বাহিনীৰ গাড়ীবোৰত নম্বৰৰ সৈতে কিছুমান চিন আৰু আখৰ থাকে। আমাৰ দেশৰ সেনা-বাহিনীৰ গাড়ী বিলাকত নম্বৰৰ আগত 'কাড' চিন অ'কা থাকে। পাকিস্তানৰ সেনা-বাহিনীৰ যান-বাহনত নম্বৰৰ লগত অৰ্ধচন্দ্ৰৰ ছবি থাকে। বিদেশী দুৰ্ভাসাৰ বাহনবিলাকৰ কাৰণে বিশেষ ধৰণৰ নম্বৰ

থাকে। সেই গাড়ীবোৰত CD লেখি তাৰ পাছত নম্বৰ থাকে।

আমাৰ দেশৰ বিভিন্ন ৰাজ্যৰ গাড়ীৰ নম্বৰৰ সাংকেতিক বৰ্ণবোৰ হ'ল এনেধৰণৰ:

অসম— AS, AM

মেঘালয়— ML

নগালেণ্ড— NL

মণিপুৰ— MN

জম্মু-কাশ্মীৰ— JK

হিমাচল প্ৰদেশ— SP, SI

হাৰিয়ানা— SR, SY

পঞ্জাব— PU

দিল্লী— DL, DS, DI

ৰাজস্থান— RS

উড়ীষা— OR

গোৱা— GD

অন্ধ্ৰপ্ৰদেশ— AA, AP

তামিলনাডু— TN

অৰুণাচল— AR

আন্দামান— AM

উত্তৰ প্ৰদেশ— US, UP, UT, UR

মধ্যপ্ৰদেশ— CP, MP

বিহাৰ— BS, BR

গুজৰাট— GJ, GT

মহাৰাষ্ট্ৰ— MS, MR

পশ্চিমবংগ— WB, WG, WM

কৰ্ণাটক— MY, ME, CA

কেৰেলা— KL, KR

চণ্ডীগড়— CG, CS

পশ্চিমবংগ— PY, PD

লাক্ষাদ্বীপ— LC, MA

চিঞ্জি— SK

— কল্পিত শাখানাৰী

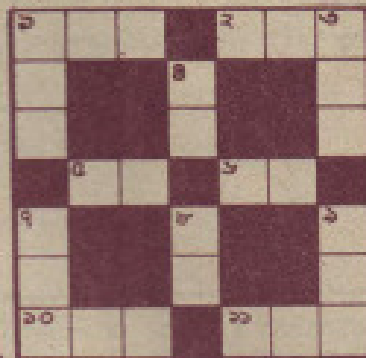
প্ৰতিটো বিজ্ঞপ্তিৰ গাড়ীৰ নাম্বাৰ
গ্ৰেটৰ আখৰ আৰু নম্বৰ ৰঙা।
টেবিলৰ নাম্বাৰ গ্ৰেট ৰঙা আৰু
আখৰ ক'মা।

চিত্রলেখা

— চিত্রলেখা

ইহাৰ কাটী

চিত্রলেখা-২

নাম:
বয়স: শ্ৰেণী:
ঠিকনা:
.....
.....

(কুপন পাৰ্টিকৰ্ড আঠা লগাই দিয়াবা)

চিত্রলেখা - ছবি চাই শব্দ লেখা প্ৰতিযোগিতা। ছবিৰ ১,২,৩,৪, ৫ সংখ্যাৰ লগত থকা 'ল' আৰু 'ত' আথলৈ 'দখালি' আৰু 'তললৈ' বুজাইছে। এটা ঘৰত এটাকৈহে আথল বা যুক্তাক্ষৰ বহিব।
ঘৰবোৰ পূৰাই, কুপনত নাম, বয়স আৰু ঠিকনা লেখি
আমালৈ দিয়াবা। শুদ্ধ উত্তৰ দিয়াসকলৰ নাম 'মৌচাক' প্ৰকাশ হয়।

কুপন পঠোৱাৰ শেষদিন: ৩০ জুন ১৯৮৪
ঠিকনা: সম্পাদক, মৌচাক, জে. বি. ৰোড, যোৰহাট ৭৮১০০৯

মৌচাক//৩৫

অবগতির ছবি

বকুলকুমার আর বশিষ্ঠকুমার
গঠিয়ে এই ছবি তিনখণ্ড
আঁকি পঠাইছে। এঁদের
বয়স ছবছর আর অজ্ঞা
ভাই ককাই। দেউতাক শ্রীমতি
স্বামী গঠেন বড়াইপাঁও তাম
বিদ্যুৎ একমুহুরে চাকরি করে।
তোমাদেরও ছবি আঁকি পঠাব।

মৌচাকৰ মুখ্য পৰিবেশক

তোমালোকেও পাবা

অংকুৰ এজেন্সি

জে. বি. ৰোড, যোৰহাট

শুবতি সাহিত্য কুটীৰ

থানা চাৰি আলি, ডিব্ৰুগড়

পুৰ্ণিভঁৰাল

ৰাজ্যিক পৰিবহন আস্থান

তিনিচুকীয়া

মেঘদূত পেপাৰ এজেন্সি, নামৰূপ

কুমী-ৰূপক এণ্টাৰপ্ৰাইজ

নতুন বজাৰ, নগাঁও

কলী-জুলী এজেন্সি

কলিবাৰী, তেজপুৰ

বসন্তমোহন বুক ষ্টল

পৰিবহন আস্থান, উঃ লক্ষীমপুৰ

ইউ বী'জ এজেন্সি

কুমাৰপাৰা, গুৱাহাটী-৭৮১০০১

বিভিন্ন অঞ্চলৰ 'মৌচাক'ৰ এজেন্সিৰ বাবে আমাটল লেখা এজেন্সিসকলে নিজৰ নিজৰ অঞ্চলৰ মুখ্য পৰিবেশকসকলৰ লগত মৌচাক'ৰ বাবে যোগাযোগ কৰে যেন। যিবিলাক অঞ্চলত মৌচাকৰ মুখ্য-পৰিবেশক নাই, সেই অঞ্চলৰ বাবে আবেদন কৰিব পাৰে।

মৌচাকৰ বহুবেকীয়া বৰ্ডনি ০৬ টকা। বিশেষ সংখ্যাৰ বাবে অধিক ধন ভৰিব নালাগে। আলোচনী 'বুক পোষ্ট' ডাকত পঠোৱা হয়।

মৌচাক — প্ৰতি ইংৰাজী মাহৰ ১৫ তাৰিখে প্ৰকাশ হয়। মৌচাকত অকণ্ঠ'তৰ গল্প, কবিতা, ছবি আৰু বাতৰি প্ৰকাশ কৰা হয়।

অকণ্ঠ প্ৰতিনিধি

মৌচাকত প্ৰকাশৰ বাবে অকণ্ঠ'তৰ বাতৰি আৰু ফটো লাগে। অসমৰ নগৰ-চহৰ আৰু গাঁও-ভূঞা মৌচাকৰ বাবে বাতৰি, চুটি চুটি লেখা আৰু ফটোৰ যোগান ধৰিবপৰা অকণ্ঠ প্ৰতিনিধিৰ আয়োজন। 'অকণ্ঠ প্ৰতিনিধি'ৰ বয়স ১৬ বছৰৰ ভিতৰত হোৱা প্ৰয়োজন। ইচ্ছুক অকণ্ঠ'তে ২০০ মান শব্দৰ ভিতৰত নিজে লেখা নিজৰ অঞ্চলৰ অকণ্ঠ'তৰ অনুষ্ঠান আদিৰ খবৰ, পৰীক্ষাত নাম কৰি উত্তীৰ্ণ হোৱা অকণ্ঠৰ চিনাকি, নিজৰ ঠাইখনৰ অকণ্ঠ'তৰ খেলা-ধূলা, নাচ-গান, সাহিত্য-কলা আদিৰ বিষয়ে লেখিব পাৰা। নিজৰ সম্পূৰ্ণ নাম, ঠিকনা, স্কুলৰ নাম, শ্ৰেণী আৰু বয়স জনাই সোনকালে আবেদন কৰা।

নিজৰ নিজৰ স্কুলৰ বা ঠাইৰ অকণ্ঠ'তৰ মাজত 'মৌ-মেলা'ৰ আয়োজন কৰিব পাৰা। 'মৌচাক'ত আৰু কি কি তোমালোকে কিচৰা, আলোচনা কৰি আমাক জনাবা; কাকো তোমালোকে কিচৰা ক'ব মৌচাকত আমি দিব পাৰোঁ। আকস্মিকতে সহজ অকণ্ঠৰে তোমালোকে 'মৌ-মেলা' খুলিব পাৰা। আজৰি সমস্ৰত এনেদৰে লগ-লগি তোমালোকে মৌচাক পঢ়িব পাৰা আৰু মৌচাকৰ বাবে লেখা-মেলা আৰু ছবি আঁকিব পাৰা। 'মৌ-মেলা'ৰ খবৰো মৌচাকত ওলাব। 'মৌ-মেলা'কোনে ক'ত খুলিব খোজা জনাই কেনেকৈ আৰম্ভ কৰিবা আৰু কিবা নজনা কথা থাকিলে জানিবলৈ আমাটলৈ চিঠি দিবা।

আমাৰ ঠিকনা

মৌচাক

জে. বি. মোড (জেবঙ্গ ফটোকপিৰ লগত)

যোৰহাট ৭৮৫০০৯

(৪ পৃষ্ঠাৰ পিছৰপৰা)

যৌগিক আসন কৰাৰ বাবে বাকেশ শৰ্মাই সাধাৰণতে মহাকাশচাৰীয়ে ভাৰহীন অৱস্থাত অনুভৱ কৰা অৱসাদ অনুভৱ কৰা নাছিল।

ভাৰপাছত দুঘণ্টা সময় বাকেশে বুকু ডিঙি আৰু কৰঙত ইলেক্ট্ৰিক সংযোগ কৰি ভাৰহীন অৱস্থাত পৰিবৰ্তন ঘটা বুকুৰ টপটপনি পৰীক্ষা কৰিছিল। পৃথিৱীত মাধ্যাকৰ্ষণ শক্তিয়ে বুকুৰপৰা নিজে নিজে দেহৰ নিম্নাংশলৈ অধিক তেজ আৰু মূৰলৈ কম পৰিমাণৰ তেজ চলাচল কৰায়। কিন্তু ভাৰহীন অৱস্থাত মূৰলৈ অধিক পৰিমাণত তেজ চলাচল কৰিবলৈ লয়। তেনে অৱস্থাত মূৰলৈ তেজ বেছিকৈ চলাচল নকৰিবৰ বাবে হাতৰ মণিবন্ধ আৰু কৰঙত বান্ধ দিয়া হয়।

ভাৰহীন অৱস্থাত মতিভ্ৰমো ঘটিব পাৰে। মহাকাশযানৰ ভিতৰত তল-ওপৰ, ছাল-বেৰৰ কোনো পাৰ্থক্য ধৰিব নোৱাৰা হয়।

আমাৰ দেশৰ ওপৰেদি পাৰহৈ যোৱাৰ সময়ত বাকেশে বেছি সময় মহাকাশযানৰপৰা আমাৰ দেশৰ ফটো তোলাত ব্যস্ত আছিল। আনকি তেওঁৰ কেমেৰাত এভাৰেণ্ট শৃংগ বগাই থকা এটা অভিযাত্ৰী দলৰ ছবিও উঠিছিল। মধ্য ব্ৰহ্মদেশৰ ৩০ কিলোমিটাৰমান জোৰা অৰণ্য অঞ্চল এটুকুৰাত লগা জুই বাকেশ শৰ্মাই মহাকাশযানৰপৰা ধৰা পেলায় আৰু এই খবৰ ভূকেন্দ্ৰলৈ জনোৱাত খবৰটো ব্ৰহ্মদেশৰ চৰকাৰক লগে লগে জনাইছিল।

মহাকাশৰপৰা বাকেশ শৰ্মাই তোলা পাঁচ-মিনিটৰ আলোকচিত্ৰ তুলিবলৈ আমাৰ দেশৰ ৫০ খন উৰাজাহাজৰপৰা ছবি তোলোতে দুবছৰ সময় লাগিব।

এনেদৰে মহাকাশত কছ মহাকাশ গৱেষণাগাৰ ছলয়ুট-এ ত বাকেশ শৰ্মাৰ সপ্তাহজোৰা অভিযানৰ সামৰণি পৰে আৰু ১১ এপ্ৰিলৰ দিনা পুৱা দহ বজাত ছলয়ুট মহাকাশ-কেন্দ্ৰত থকা কছ মহাকাশ-চাৰী কেইজনৰপৰা বিদায় লয়। তেওঁলোকে

ছয়জ মহাকাশযানৰ মডিউলত সোমায়। তিনি ঘণ্টাৰ পাছত ছয়জ মহাকাশযান ছলয়টবপৰা পৃথক হয় আৰু পৃথিৱী অভিমুখে লাহে লাহে নামি আহে।

ছয়জ মহাকাশযানখন তিনিটা মডিউলেৰে গঠিত। দুঘণ্টাৰ পাছত প্ৰথমে 'অবৰিটেল মডিউল' আৰু পাছত 'ছাৰ্ভিছ মডিউল' মহাকাশযানৰপৰা বিচ্ছিন্ন কৰা হয়। এই দুয়োটা খণ্ড পৃথিৱীৰ বায়ুমণ্ডলত সোমোৱাৰ লগে লগে পুৰি নিঃচিহ্ন হয়। অৱতৰণ যানখন তাপত দগ্ধ নহ'বৰ বাবে ২,৫০০ ডিগ্ৰী ছেল্টিগ্ৰেড তাপ সহ্য কৰিব পৰা বৰ্মেৰে আৱৰা। অৱতৰণ যানৰ ভিতৰত মহাকাশ চাৰী থকা কোঠাৰ তাপ বিছ ডিগ্ৰী ছেল্টিগ্ৰেড। অৱতৰণ যানৰ গতি ৰেট্ৰো-ৰকেটৰ সহায়ত ছেকেণ্ডত ৭.৭ কিলোমিটাৰপৰা ১.১৫ কিলোমিটাৰলৈ কমাই অনা হয়।

ৰাকেশ শৰ্মাৰ জীৱনত ১৩ সংখ্যাটো !

ৰাকেশ শৰ্মাৰ জন্ম ১৯৪৯ চনৰ ১৩ জানুৱাৰিত। ১৯৬৮ চনৰ ১৩ ডিছেম্বৰত বৈমানিক হিচাপে সৱীকৃতি লাভ। ১৯৭০ চনৰ ১৩ জুনত বায়ু-সেনাৰ বৈমানিক বিষয়া ৰূপে প্ৰতিষ্ঠা লাভ। ১৯৭১ চনৰ ১৩ ডিছেম্বৰৰ দিনা ভাৰত-পাকিস্তান যুদ্ধত তেওঁ শত্ৰুৰ বিৰুদ্ধে ১৩ বাৰ আক্ৰমণৰ সন্মুখীন হৈছিল। ১৯৭৩ চনৰ ১৩ জানুৱাৰিৰ দিনা বিবাহ। উল্লেখযোগ্য যে মহাকাশচাৰীৰ প্ৰশিক্ষণ লোৱাৰ সময়ত মস্কোৰ এটা অট্টালিকাৰ ১৩ নম্বৰ মহলাত তেওঁক থাকিবলৈ দিয়া হৈছিল !

ৰাকেশে মহাকাশত যোগাযোগৰ সূচনা কৰে

মহাৰাষ্ট্ৰৰ জৰ্জৰিহঁত,

ভোমালোক আটায়ে মৰম ল'ৰা।

বহাগৰ বতৰত মৌসমা কুট-কুট গীতেৰে
কঢ়ালি বিহুটিক আদৰিবলৈ কুলি চৰাইজনীনা
হুগুতে আহি ক'ব পৰা ওলালহি ?

অকল অসমৰ হাৰিয়ে - কনিয়েই নহয়, এই
বসন্ত কালত কুলি-কেতেকী চৰাইৰ মাত এছিয়া
আৰু উত্তৰ ইউৰোপৰ দেশবোৰতো শুনিবলৈ পোৱা
যায়। কিন্তু আমাৰ এনে লাগে, যেন কুলি-
কেতেকী চৰাইবোৰ অকল আমাৰ অসমৰ চৰাইহে।

কুলি চৰাইক ইংৰাজীত কাক্কু, ফৰাচী ভাষাত
কক্কুও, কহদেশত কুকুমা আৰু জাপানত 'কাক-
কো' বুলি কয়। অষ্ট্ৰেলিয়াত কুলি চৰাইক কুট-
ইই বুলি কয়।

পাক্ষৰ আঁৰত লুকাই কুট কুট কৈ গীত
গোৱা কুলি চৰাই কেনেকুৱা চাৰাচোন। মতা
কুলি চৰাই সেউজ বুলীয়া চিকমিকোৱা নীলা
আৰু কঁলা বঙৰ। মাইকী কুলি চৰাইৰ বঙ
ভাৱ বৰগীয়া, পাখিত আঁচ আঁচ আৰু বগা
ফটিকট থাকে। মূৰৰ বঙ জিকমিকোৱা সেউজ
বুলীয়া কঁলা। মতা-মাইকী দুয়োটাৰে চকুৰ
বঙ বঙা। আনৰ বাহত কণী পৰা আন আন
চৰাইবোৰকো মিহঁতৰ এই সন্ভাৱন বাবে কুলি
চৰাইৰ জাতত ধৰা হয়। আমাৰ দেশত কিমান
জাতৰ কুলি চৰাই আছে জনা নাযায়; কিন্তু
অষ্ট্ৰেলিয়া মহাদেশত তেৰবিথ কুলি আছে।
কিন্তু মূৰৰ কথা কি জনা ? অষ্ট্ৰেলিয়া মহাদেশৰ
কুলিচৰায়ে কুট-কুটকৈ গীত গাব নাজানে।

মতা কুলি চৰাই ফেব্ৰুৱাৰি মাহ সোমোৱাৰ
লগে লগে সাধাৰণতে অসমলৈ আহে। মাইকী
কুলি চৰাই মতা কুলি চৰাই অহাৰ এসপ্তাহমান
পাছতহে যেনো পাৱৰ্হি। মতাটোৱে আহিয়েই
কুট কুট কৈ মাত নিজৰ আগমনৰ বাতৰি
দিয়োঁ আৰু নিজৰ ঠাই দখল কৰোঁহি। এঠাইত
এটা কুলি চৰাইৰ মাত শুনিলে সেই ঠাইলৈ আন
মতা কুলি চৰাই নাহে। মাইকী কুলি চৰাইয়ে
মতা কুলি চৰাইৰ মাত শুনিলে লগ লগৰিহি। মাইকী
কুলি চৰাই আহি পোৱাৰ পিছত কুলিৰ মাত
শুনিবলৈ আৰু মিঠা লাগে।

কাউৰী বা মৌপিয়া চৰাইৰ চাৰি-পাঁচটা
বাহ ওচৰে-পাচৰে থকা ঠাইকে কুলি চৰায়ে
দখল কৰোঁহি। কুলি চৰায়ে কাউৰী বাহত কণী
পাৰে আৰু ১৬ দিন মানৰ ভিতৰত কাউৰীৰ উমনি
পাই কুলি চৰাইৰ কণী ফুটি পোৱালি হয়।
শুনিলে হৰ্ষভেই কমমানি কুলি চৰাইৰ পোৱালিয়ে
কি কৰে জনা ? বাহত থকা কাউৰীৰ আন আন
কণীবোৰ গাৰে ঠেলি ঠেলি বাহৰপৰা উলিয়াই
তললৈ পেলাই দিয়ে। কাউৰীৰ পোৱালিকো
সি বাহৰপৰা উলিয়াই পেলাই দিয়ে। বাহত
শেষত কেৱল কুলি চৰাইৰ পোৱালিহে থাকেগৈ।
আৰু অকলে চৌপ খাই সোনকালে নোদোক-
নোদোক হৈ পৰে। এনেকৈ এঠাইত কুলি চৰাইৰ
এবাৰত চাৰি-পাঁচটা কাউৰী বাহত চাৰি পাঁচ-
টাকৈ পোৱালি হয়। বেচেৰী কাউৰীয়ে নিজৰ
পোৱালি বুলি কুলি চৰাইৰ পোৱালিকে কুলি-
তালি জাতৰ-দীঘল কৰে।

শৰত কালত খোৱা বসন্তৰ নাৰ্টন হোৱাৰ
লগে লগে ইউৰোপৰ দেশবোৰৰপৰা কুলি চৰাই
খোৱা বসন্ত বিচাৰি আফ্ৰিকা মহাদেশলৈ উৰা
যাবে। শীতকালটো মিহঁতে তাতে কটায়।
সাত সাগৰ তেৰ নদী পাৰ হৈ ইউৰোপৰপৰা
আমাৰ দেশলৈ কুলি চৰাই আহে কুট কুটকৈ
মৌ-মিঠা মাতৰে গীত গাবলৈ।

অজিলৈ আহে। ভোমালোকৰ—

শ্যাম্ভু তামূলী

এই ছবিখনৰ খাপ খোৱা নাম এটা পাঁচটাখ্যান শব্দৰ
 ভিতৰত দি আমাৰলৈ পঠোৱা। নাম, চিকিলা, বকুস দি
 ২৫ বছৰ ভিতৰত পোৱাকৈ পঠোৱা। পুৰীয়া নাম দিয়া
 অকনিজনলৈ এবছৰলৈ 'মৌচাক' উলহাৰ দিয়া হ'ব।